זון אויפגאנג — 4.45.
זון אונטערגאנג — 8.23.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע וואַרט

THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
אממייסטן קלאר און וואַרים

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 147. Winnipeg, Thur. July 24, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג. דאנערשטאג כח׳ תמוז, תר״ץ.

שלום צווישן אידן און אראבער געפייערט מיט גרוים פאראד

אראבער זאָגן זיי האָבן חרטה און אידן זיינען זיי מוחל און בעטן רעגירונג צוריקציען אנקלאגעס פון מאָרד־פאַרזוך

(ספּעץ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

ירושלים, יולי 24 (איטא).— א פייער־לאכע צערעמאָניע איז נעכטן אוונט פאר־נעקומען אין בעצעפאפא, אן אראביש דאָרף נאָענט צו מקור חיים, ווען א שלום אפּ־מאך איז געמאכט געוואָרן צווישן די אראַ־בער און די אידן און אנגענומען געוואָרן מיט דער גאנצער אריענטאלער פייערלאכ־קייט. אונטער אזעלכע אומשטענדן.

דער שלום אפּמאך איז געשלאָסן געוואָרן נאָך דעם, ווי די אראבער האָבן אריינגע־שיקט א דערקלערונג צו דער רעגירונג, אז זיי האָבן חרטה, וואָס זיי האָבן אטאַ־קירט דעם אידישן קווארטאל לעצטן אור־נוסט, אין דער זעלבער צייט האָבן די אידן פון מקור חיים דערלאנגט א פעטי־ציע צו דער רעגירונג, בעטנדיק אז די רע־גירונג זאָל צוריקציען די אנקלאגעס קעגן צוויי אראבער פון בעצעפאפא, וועלכע ווע־רען באשולדיקט פאר א פאַרזוך צו מאָרדן — ווי א סימן אז זיי זיינען זיי מוחל.

(::)

פינף ברידער, וועמעס עלטער באטרעפט 400 יאָר וועלן שטי־מען אין די וואלן מאָנטאָג

קינגסטאָן, אנט.,— פינף ברידער וואָס זיינען געבאָרן אלע אין לענאקס קאונטי, וועמעס עלטער, צוזאמענגערעכנט, באַ־טרעפט 400 יאָר, וועלן שטימען מאָנטאָג אין די פעדעראלע וואלן. זיי זיינען אלע געווען יאָר גאנץ לעבן ליבעראלן. דאָס זיינען: דזשאָרדזש רייט, 83 יאָר; ווילי־אם, 80; טשאַרלס 78, און ערוואַרד 71.

(::)

מען שניידט שוין גערשטן אין מאָנטאָבא

דער אגריקולטור דעפּארטמענט אין מאָנטאָבא באריכטעט, אז אין ווייטוואַ־טער, מאָנטאָבא, האָט מען שוין נעכטן אָנגעהויבן צו שניידן גערשטן. דאָס איז דער ערשטער באריכט וועגן שניט אין מאָנטאָבא.

3,660 טויט, טויזנטער פאַרוואונדעט אין ערדציטערניש אין איטאליע

דריי שטעט זיינען אינגאנצן אפּגעווישט געוואָרן. — שווערע גע־ביידעס זיינען צעשאָטן געוואָרן ווי פולווער.

דער קאָרעספּאנדענט פון "יונייטעד ניוס" אין איטאליע, טאָמאס מאָרגאן, טע־לעגראפירט פון בענווענוטאָ, אז דער ערד־ציטערניש וואָס איז פאָרגעקומען מיטוואָך פרי, האָט פאַרשאפן איינע פון די אַרעס־טע טראגעדיעס פון די לעצטע יאָרן.

אלוואָמענדעכענונג פון די טויטע אין פאַרשיידענע געגנטן צייגט שוין 3660 נפשות.

פון די דאָזיקע זיינען 3000 געטויטעט געוואָרן אין דער פּראָווינץ אין בענווענו־טאָ, און פון די, זיינען 2000 פון דעם שטעטל ווילאנאוואַ־אלבאנעוע, וואָס רעכנט איינגאנצן 3000 נפשות.

"איידער איך בין דאָ אנגעקומען — טע־לעגראפירט דער קאָרעספּאנדענט — האָט מען מיר געזאָגט, אז דאָ זיינען 100 מענ־שען טויט, אבער פאקטיש זיינען דאָ גע־וועזן 2000. אזוי ווייניק האָט מען גע־וואוסט, וועגן דער לאגע, א דאנק דער אונ־טערבעכונג פון די טעלעגראפן און טע־לעפאָן דראָטן און אלע קאָמוניקאציעס מיט׳ן גאנצן לענד.

"און מען קאָן זיך נאָר ניט פאָרשטעלן דאָס גרויזאמע בילד וואָס איך האָב פאר מיר געזעען: קיין איינציק הויז איז ניט פאַרבליבן גאנץ; אלע זיינען צוזאמענגע־פאלן אין צעבראָך אויף שטיקלאך. סאָלד־דאטן שלעפּן פון אונטער די רואינען די טויטע קרעפּערס און באגראבן זיי אזוי שנעל, ווי מעגלאך. די קרעפּערס זיינען שרעקלאך צעקאלעכטשעט. קליינע קינדער זיינען צוזאמענגעקרוועטשט געוואָרן אין זייערע ווינגעלאך און זיינען געפונען געוואָ־רען פאַרטרונקען אין בלוט. די וואָס זיי־נען געבליבן לעבן זיינען אזוי צעטראָגן, אז זיי קאָנען זיך אפילו ניט דערמאָנען זייערע נעמען.

נאפּאָלי, איטאליע, יולי 24.— איינע פון די שווערסטע לאגעס פון דער ציטערניש האָט אויפגעטרייסלט דרום איטאליע, די צאָל טויטע און פאַרוואונדעטע איז אומ־געהויער גרויס.

דער לעצטער באריכט לויטעט: אז אמשטאַרקסטן האָבן געליטן די פינף פּראָ־וינצן: נעאפּאָלי, בענעוועטאָ, אוועלי־נאָ, פּאָגיא און פּאָטענזאָ.

די דאָזיקע פינף פּראָווינצן פאַרמאָגן א שטח לאנד פון 8,442 סקווער מייל, און א באפעלקערונג פון דריי מיליאָן, 843 טויזנט און 778.

מעלפי, א שטאָט פון 12,000, וועט באריכטעט איז כמעט אינגאנצן פרניכ־טעט געוואָרן.

דער באריכט לויטעט, אז זעקס שטאָ־קיקע אפּארטמענט הייזער זיינען צע־שפּאָלטן געוואָרן אזוי ווי מען וואָלט זיי צעהאקט מיט א האַק, שווערע געביידעס זיינען צעשאָטן געוואָרן אזוי ווי פול־ווער. אין א צאָל שטעט און שטעטלאך זיינען די גאסן פאַרפלייצט אין פאַר־בלאָקאירט מיט ברוך פון די הייזער מע־בעל און פאַרשיידענע הויז באַלעבאַטיש־קייטן וואָלגערן זיך ארום צווישן די אומ־געפאלענע געביידעס. די איינוואוינער פון א סך געביידעס זיינען אנטלאָפן אויס מורא אז זיי וועלן איינפאלן.

פליכטלינגע וועלכע זיינען אָנגענומען אהער פון מעלפי און פון אנדערע שטעט פון דעם חורבן ראָיאָ, דערציילן טראַגי־שע געשיכטעס. א סך פאַרוואונדעטע וואָלגערן זיך ארום אָביער די גאסן.

דער קראָך איז געווען אזא שטאַרקער — דערציילן די פליכטלינגע, אז זיי האָ־בען געמיינט אז די וועלט נייט אונטער.

א צאָל פרויען זיינען געשטאָרבן פון שרעק. איין פרוי איז געפונען געוואָרן א טויטע האַלטנדיק אן עופּה׳לע אין אי־רע אָרעמס.

די גאסן אין די שטעט וואו דער אומ־ערדיקער ציטערניש האָט געטראָפן, זעען אויס א סך ערגער ווי נאָך א מלחמה. טויטע וואָלגערן זיך אין די צענדליקער אויבער די גאסן; א סך פון זיי איז שווער צו דערקענען. עלטע און נייע האָט אַרומגע־כאפּט די ליידנדע פּראָווינצן. דער חור־בן איז איינער פון די שווידערלאכסטע אין דער געשיכטע פון ערד ציטערניש אין איטאליע. מען דיינקט אז די צאָל טויטע וועט דערגרייכן ביז פיר טויז־ענט.

פראָפ. איינשטיין באטייליקט זיך אין אינטעלעקטועלער קאָ־מיסיע פון פעלקער ליג

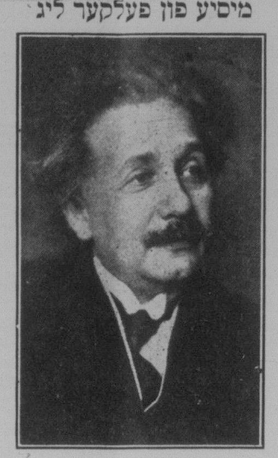

זשענעוואָ, יולי 24 (איטא). — פּראָ־פעסאָר אלבערט איינשטיין וועט זיך באַ־טייליקן היינט אין דער אלגעמיינער סע־סיע פון דעם קאָמיטעט פאר אינטעלעק־טועלער קאָאָפּעראציע. פון וועלכער ער איז א מיטגליד.

אונטערזוכונג אנטדעקט רומענישע טעראָר אָרגאניזאציע

אונטערזוכונגס באאמטע קאָנפיסקירן דאָקומענטן פון אנטיסעמיטישער אָרגאניזאציע

ווין, יולי 24 (איטא).— די אונטער־זוכונג פון דעם פאַרזוך צו טויטן דר. קאָנ־סטאנטין אנגעלעסקו, רומענישער עקסינג מיניסטער פון אינערן, האָט שוין פעסט־געשטעלט דעם פאקט, אז עס עקזיסטירט א פאשיסטישע טעראָר־אָרגאניזאציע. דער פאר האָט דער ריכטער, וועלכער פירט די אונטערזוכונג געשטעלט אונטער א שטרענגן קריינ־פאַרהער דעם אנטיסע־מיטישן פירער קאַדריאָנו, און אין דער זעלבער צייט האָט מען אונטערגעזוכט די צימערן פון דער אנטיסעמיטישער יוניאָן און קאָנפיסקירט פאַרשיידענע מאַטעריאָ־לען — לויט באריכטן וואָס זיינען פאַר־עפנטלאכט אין דער עסטרייכישער פּרע־סע.

די טעלעגראפישע אגענטור "ראָדאָר" מעלדעט, אז א ספּעציעלער מיטינג פון דעם מיניסטערן באַרינעט איז פאַרגע־קומען אין בוקארעסט נעכטן אוונט און ס׳איז באשלאָסן געוואָרן צו אנגעמען די שטרענגסטע מיטלען קעגן אלע פאַשיסטישע אָרגאניזאציעס.

(::)

אידיש־ענגלישע רעליף טעטי־קייט דערלויבט אין רוסלאנד

מאָסקווע, יולי 24טן (איטא).— נאָך פאַרהאנדלונגען וואָס זיינען אָנגעגאנגען איינציקע וואָכן צייט מיט דעם טשערמאָ־ען דער "פעדעראציע פון אידישן רעליף" אין ענגלאנד, דר. יאָבעלסאָן, מיט דעם "קאָמזעט", איז היינט אונטערגעשריבן גע־וואָרן אן אפּמאך, לויט וועלכן עס וועט דערלויבט דער "פעדעראציע" אָנצופירן א חיליפס טעטיקייט צווישן די אידן אין סאָוועט רוסלאנד.

דר. יאָבעלסאָן האָט זיך דאָ איצט צור ריקגעקערט פון א רייזע איבער ראָוקראַיִנע, וואו ער האָט צוגעגרייט ענלעכע אַרבעטס פלעגער וועגן דער חיליפס טעטיקייט פון דער לאנדאנער אָרגאניזאציע, די העכסטע סאָוועטישע רעגירונגס אינסטאנץ וועט אר־פאַרלויף פון א וואָך גוטהייסן דעם דאָ־זיקן אפּמאך.

—(::)—

27,612 אימיגראנטן זיינען אריינגעקומען אין קאנאדע

27,612 אימיגראנטן זיינען אריינגעקומען אין קאנאדע דעפּארטמענט, זיינען פאר די מאָנאטן יאנוואר, פעברואר און מארט פון היינטיקן יאָר, אריינגעקומען אין קאנאדע אימיגראנטן. פון מארט מאָנאט ביז היינטיקן טאָג איז דערווייל ניט פאַרעפנטלאכט געוואָרן וועגן דער אריינגעקומענער צאָל אימיגראנטן.

די דאָזיקע צאָל אריינגעקומענע אי־מיגראנטן, שליסן ניט איין די אימיגראנ־טען וועלכע זיינען אריינגעקומען אין קאָ־נאדע מיט ערשטן און צווייטן דורכפירן א גע־זעץ פון דער שטאָט פאַרוואלטונג אויס־גענומען דעלעגאציעס פון פאַרשיידענע פאַראיינטערעסירטע צדדים אין דער נייער ביי־לאָוי, וועגן פאַרמאכן די סטאָרס מיט־וואָך נאָכמיטאָג.

די גראָסערי סטאָרקיפּערס אסאָסיאיי־שאָן איז געווען פאַרטראָטן און האָט פּראָ־טעסירט קעגן דעם געזעץ, פאָדערנדיק, אז מען זאָל מאכן אן אויסנאַם פאר אלעל־כע סטאָרס וואָס האָבן ניט קיין אנגע־שטעלטע. מעיאָר וועב האָט שארף קריי־טיקירט די טשיין סטאָרס, און פאַרטיי־דיקט די קלענערע סטאָרקיפּערס.

"פאַרוואָס, האָט דער מעיאָר געזאָגט, איז עס געווען נויטיק צו דורכפירן א גע־

לופט־פליער ברייננט מיט זיך טויטן פּאַסאַ־זשיר דערטרונקען אויפ׳ן וועג

עדמאָנטאָן, אלטאַ.— א שרעקלאכע דערפאָרונג האָט געהאט דעיל אטקינסאָן, פּילאָט פון וועסטערן קאנאדע עירוויייס, אין די פאַרפרוירענע וואסערן פון טייך ניסקו, און צפון סאַסקאַטשעוואָן. ער האָט מיט זיך געפירט ווי א פּאַסאַזשיר דעם יונגן וואודראָו "טשאַק" איינגל, 17 יאָר אלט, פון די פאָס. מאָניטאָבא.

אטקינסאָן דערציילט, אז ווען ער האָט דערגרייכט מיט זיין עראָפּלאן דעם טייך ניסקו, איז ער פאַרכאַפּט געוואָרן פון א שרעקלאכן ווינט, וועלכער האָט אים ארונ־טערגעשלאָגן און ער איז אריינגעפאלן אין טייך אריין. פאר א צייט איז עס אים גע־לונגען צו האַלטן דעם עראָפּלאָן אויפ׳ן וואסער, אבער פלוצלונג איז אנגעקומען א שטאַרקער שטורעם ווינט און האָט דעם עראָפּלאָן איבערגעקערט. ער, דער פּילאָט, איז אַרונטערגעשוואָמען זוכנדיק דעם פּאַסאַ־זשיר אין וואסער אבער ער האָט אים ניט געקאָנט געפונען, ווייענדיק געשטערט פון גרויסע בוואליעס געטריבן פונ׳ם ווינט. דריי טעג האָט ער אָפּגעוואַרט ביים ברעג פון טייך ביז דער קערפּער איז אַרויסגע־שוואָמען.

קאַראָנער ברייטוויט פון ערמאָנטאָן, האָט אונטערזוכט דעם אומגליקס־פאַל און האָט דערקלערט, אז דאָס איז א צופאַל פאַראורזאַכט פון דעם וועטער.

—(::)—

אידיש־ענגלישע רעליף טעטי־קייט דערלויבט אין רוסלאנד

מאָסקווע, יולי 24טן (איטא).— נאָך פאַרהאנדלונגען וואָס זיינען אָנגעגאנגען איינציקע וואָכן צייט מיט דעם טשערמאָ־ען פון דער "פעדעראציע פון אידישן רעליף" אין ענגלאנד, דר. יאָבעלסאָן, מיט דעם "קאָמזעט", איז היינט אונטערגעשריבן גע־וואָרן אן אפּמאך, לויט וועלכן עס וועט דערלויבט דער "פעדעראציע" אָנצופירן א חיליפס טעטיקייט צווישן די אידן אין סאָוועט רוסלאנד.

דר. יאָבעלסאָן האָט זיך דאָ איצט צור ריקגעקערט פון א רייזע איבער ראָוקראַיִנע, וואו ער האָט צוגעגרייט ענלעכע אַרבעטס פלעגער וועגן דער חיליפס טעטיקייט פון דער לאנדאנער אָרגאניזאציע, די העכסטע סאָוועטישע רעגירונגס אינסטאנץ וועט אר־פאַרלויף פון א וואָך גוטהייסן דעם דאָ־זיקן אפּמאך.

נעשעפטן בעסער אין ווינניפעג ווי אין אנדע־רע שטעט

"נעשעפטן אין אלגעמיין זעען אויס צו זיין בעסער אין ווינניפעג, איך פאַרלויף פון די לעצטע צוויי וואָכן, ווי אין וועל־כער עס איז אנדער שטאָט אין מערב קאנאדע", — איז די מיינונג פון סי. א. היפּוועל, פון וואָלקערוויל, אנטעריאָ, אסיסטענט סייל מענעדזשער פון דזשע־נעראל מאָטאָרס, וועלכער געפינט זיך אין ווינניפעג אויף זיין וועג מזרח, נאָך א גע־שעפט רייזע איבער מערב קאנאדע.

"די ׳קראָפּס׳ אין מאָניטאָבא זעען אויס צו זיין בעסער ווי זיי זיינען אין סאַסקאַטשעוואָן און אין אלבערטאָ", — האָט ער געזאָגט.

"נעשעפטן, נאַטירלאך, זיינען איצט אין ערגעץ ניט געלענצענד", — האָט מר. היפּ־וועל געזאָגט, — אבער נעמענדיק אין אַנ־באַטראַכט אין דורכשניט די נעשעפטן פאר די פאַראַנגענע פינף יאָר, איז ניט־טא קיין אורזאך צו זיין עפּעסימיסטיש", מר. היפּוועל האָט אויסגעדריקט זיין מיינונג אז ווינניפעג וואָלט געווען א וואונ־דערבאַרער פּלאַץ פאר טוריסטן, ווען מער וועגן אהער וואָלט געבויט געוואָרן.

הירש דערהרגעט געוואָרן לוי־פענדיק איבער די גאסן פון פּאָרט ארטור

פּאָרט ארטור, אנט., יולי 24. — א גרויסער הירש האָט זיך באַנענגט מיטן טויט מיט די גאסן פון פּאָרט ארטור, וואו ער איז ארומגעלאָפן אין א ווילדן גאלאָפּ אין גרויס שרעק.

געיאָגט פון הינט, האָט זיך דער הירש געטראָגן מיט א אומגעהויער פלינקייט. קינדער פון די גאסן זיינען געלאָפן אין טויט שרעק צו די זייטן פון די גאסן און דער הירש איז געלאָפן פון איין גאס אין דער צווייטער ביז ער האָט זיך אנגע־שטויסן אין א פּארקן און ער האָט זיך איבערגעבראָכן דעם האַלז.

לאָנדאָן. — פליער פאַר קאָנפערענץ וועגן "אויר־לי קלאָזינג בייליאָן"

מעיאָר וועב טרעט ארויס שארף קעגן טשיין סטאָרס, פאַרטיי־דיקט קליינע סטאָרקיפּערס

נעכטן נאָכמיטאָג האָט די "העלט קאָ־מיטע פון דער שטאָט פאַרוואלטונג אויס־גענומען דעלעגאציעס פון פאַרשיידענע פאַראיינטערעסירטע צדדים אין דער נייער ביי־לאָוי, וועגן פאַרמאכן די סטאָרס מיט־וואָך נאָכמיטאָג.

די גראָסערי סטאָרקיפּערס אסאָסיאיי־שאָן איז געווען פאַרטראָטן און האָט פּראָ־טעסירט קעגן דעם געזעץ, פאָדערנדיק, אז מען זאָל מאכן אן אויסנאַם פאר אלעל־כע סטאָרס וואָס האָבן ניט קיין אנגע־שטעלטע. מעיאָר וועב האָט שארף קריי־טיקירט די טשיין סטאָרס, און פאַרטיי־דיקט די קלענערע סטאָרקיפּערס.

"פאַרוואָס, האָט דער מעיאָר געזאָגט, איז עס געווען נויטיק צו דורכפירן א גע־זעץ וועגן דעם, אזוי גיך ווי איר זייט אריינגעקומען צו אונז אין שטאָט? האָט ער זיך געווענדעט צו פאַרשיידענע פאַראיינטערעסירטע צדדים אין דער נייער ביי־לאָוי, וועגן פאַרמאכן די סטאָרס מיט־וואָך נאָכמיטאָג.

"די איצטיקע רעגירונג, האָט דער גע־הילף מיניסטער פאַרגעזעצט, "פונקט ווי די פריערדיקע רעגירונגען וועלכע זיינען געווען פאַראנטוואָרטלאך פאַר פאָלעסטי־נע, וועט אדמיניסטרירן דאָס לאנד אין אנקלאַנג מיט די פונקטן פון דעם מאַנדאַט אין אלע רעקאָמענדאציעס וואָס וועלן גע־מאכט געוואָרן פון דער מאַנדאַטן קאָמיסיע וועגן מיטלען וואָס דאַרפן אָנגענומען וועגן צו דערגרייכן דעם ציל פון דעם מאַנדאַט וועט ערנסט באַטראַכט וועגן דער רע־גירונג".

דאָס אידנטום האָט זיך דער־האַלטן א דאנק די רעליגיעזע דינים, דערקלערן רעפאָרמער

לאנדאָן, יולי 23 (איטא). — דאָס אי־דישע פאָלק האָט זיך דערהאַלטן נאָך צור ליב דעם, וואָס עס האָט אָפּגעהיט די רע־ליגיעזע דינים, האָט דערקלערט דער באַוואוסטער פּראָפעסאָר ווישער שריפטשטע־לער, עדמאָנד פלעג, אין א רעדע וואָס ער האָט געהאַלטן אויף דער וועלט קאָנפע־רענץ פון רעפאָרם אידנטום, וואָס קומט דאָ איצט פאָר.

אויף איינער פון די זיצונגען אין ארויס גע־שטאָלן מיט א גרויסער רעדע וועגן די אויפגאַבן פון רעפאָרם אידנטום, קלאָוד מאָנטפיאָרע, וועלכער איז געווען פאַר־זיצער פון דער זיצונג, עס זיינען אויך ארויסגעטראָטן איינציקע אמעריקאנער דע־לעגאטן צו דער קאָנפערענץ.

שלאָגט פאַר קאָנפערענץ וועגן "אויר־לי קלאָזינג בייליאָן"

מעיאָר וועב טרעט ארויס שארף קעגן טשיין סטאָרס, פאַרטיי־דיקט קליינע סטאָרקיפּערס

ווין, יולי 24 (איטא).— נאָך פאַרהאנדלונגען וואָס זיינען אָנגעגאנגען איינציקע וואָכן צייט מיט דעם טשערמאָ־ען פון דער "פעדעראציע פון אידישן רעליף" אין ענגלאנד, דר. יאָבעלסאָן, מיט דעם "קאָמזעט", איז היינט אונטערגעשריבן גע־וואָרן אן אפּמאך, לויט וועלכן עס וועט דערלויבט דער "פעדעראציע" אָנצופירן א חיליפס טעטיקייט צווישן די אידן אין סאָוועט רוסלאנד.

ס׳איז באשלאָסן געוואָרן, אז די גראָ־סערס און די בוטשערס זאָלן רופן א מי־טינג צווישן זיך און זיך אויסמעריידן וועגן דער אנגעלענגהייט.

ענגלישע רעגירונג וועט אָנעמען אלע רעקאָמענדאציעס צו העלפן דער־גרייכן ציל פון מאַנדאַט

באמערקונגען פון מאַנדאַט קאָמיסיע וועלן פאַרעפנטלאכט ווערן נאָך דעם ווי דער פעלקער־ליגע ראָט וועט זיי אנאַליזירן

לאנדאָן, יולי 24 (איטא). — "די ענג־לישע רעגירונג האָט באקומען דעם פול־קאָמענעם באריכט מיט פולע באמערקונ־גען פון דער מאַנדאַטן קאָמיסיע", האָט דר. שילס, סעקרעטאר פון דעם קאָלאָניאַל אפיס, געזאָגט אין ענטפער צום דעפּוטאַט ארמסבי גאר. "דער סעקרעטאר פון דער מאַנדאַטן קאָמיסיע", האָט דר. שילס ווייטער באמערקט, "וועט פאַרעפנטלאכן די אנציינונגען ווי אויך דעם באריכט נאָכ־דעם ווי דער ראָט פון דער פעלקער ליג וועט אים נעמען אין אנבאַטראַכט.

"די איצטיקע רעגירונג", האָט דער גע־הילף מיניסטער פאַרגעזעצט, "פונקט ווי די פריערדיקע רעגירונגען וועלכע זיינען געווען פאַראנטוואָרטלאך פאַר פּאַלעסטי־נע, וועט אדמיניסטרירן דאָס לאנד אין אנקלאַנג מיט די פונקטן פון דעם מאַנדאַט און אלע רעקאָמענדאציעס וואָס וועלן גע־מאכט ווערן פון דער מאַנדאַטן קאָמיסיע וועגן מיטלען וואָס דאַרפן אָנגענומען ווערן צו דערגרייכן דעם ציל פון דעם מאַנדאַט

"דערווייל מיך ניט פאַר מיינע פאַרשפּרעכונגען, נאָר פאַר דעם וואָס איך האָב שוין אויפגעטאָן". — זאָגט היפּס

א גוט באזוכטע פאַרזאַמלונג איז אפּ־נעהאלטן געוואָרן נעכטן אוונט אין פּרץ אינסטיטוט, אראנזשירט פון דעם אידישן קאָמיטעט פאַר דער ווידערדערוויילונג פון א. א. היפּס, ארבעטער קאַנדידאַט פאַר נאָרט ווינניפעג אין פעדעראלן פאַרלאַמענט, אין די קומענדיקע וואלן וואָס וועלן פאַר־קומען מאָנטאָג, דעם 28טן יולי.

מ. א. גרעי, דער פאָרזיצער פון דער פאַרזאַמלונג, האָט אין א קורצער רעדע אָנ־געוויזן אויף די אפּדרעסנטן פון א. א. היפּס, וואָס ער, צוזאַמען מיט די אנדערע ארבעטער מיטגלידער פון פאַרלאַמענט, האָט אויפגעטאָן פאַר דעם וואוילזיין, ניט נאָר פון די יעניקע וועמען ער פאַרטרעט, נאָר דער אלגעמיינער קאַנאַדע באַ־פעלקערונג, אריינרעכענענדיק דעם נייעם געזעץ פון עלטער פענסיע, וואָס עס איז געקומען א דאנק דער פאַדערונג פון די ארבעטער מיטגלידער פון פאַרלאַמענט, ווי אויך זיין אויפטאָן אין דעם ענין אימיגראַ־ציע א. א. וו.

"פאַר דעם וואוילזיין פון די ווינניפעגער אידן, ווי אויך פאַר דעם וואוילזיין פון אלע אידן אין קאַנאַדע, מוזן אלע אידן פון דער נאָרט ענד שטימען קומענדיקן מאָנטאָג, דעם 28טן יולי, פאַר א. א. היפּס. וועלכער האָט אזוי ערלאַך און אויפריכטיק פאַרטראָטן זיינע ווייטער אין פעדעראלן פאַרלאַמענט." — האָט מ. גרעי געזאָגט.

מ. אוועראַבאָ, דער צווייטער רעדנער, האָט אָנגעוויזן אויף דער ווייכטיקייט צו ניט פאַרנאַכלעסיקן דאָס רעכט צו שטי־מען. "רעדט זיך ניט אין, אז היפּס וועט סיי ווי דערווייל ווערן", — האָט ער גע־זאָגט; — "דאָס שטעלט אין געפאר דעם קאַנדידאַט. גייט ארויס, — האָט ער ווייטער גערעדט, — אין מאָסן, נעמט מיט אייערע שכנים און שטימט פאַר א. א. היפּס, און דערמיט וועט איר איבערצייגן אז איר שאַצט אָפּ ווי געהעריק זיינע פאַר־דינסטן".

דער דריטער צו ריידן איז געווען דר. ב. א. וויקטאָר.

דר. וויקטאָר האָט אָנגעוויזן אויף דער "דזשינדזשעק גרופּע" (אינגבער גרופּע) מיינענדיק די ארבעטער פאַרטרעטער וואָס האָבן נעקראָגן דעם דאָזיקן נאָמען אין פאַרלאַמענט.

"זיי מוזן זיין גוט באַ׳טעמ׳ט און אינ־ערגדיק, ווען זיי האָבן נעקראָגן אזא נאָ־מען" האָט דר. וויקטאָר געזאָגט. זיי (היפּס און וואָרדסוואָרט) צוזאַמען מיט איינציק סימפּאַטיקער, האָלטן נעשפּאַנט דעם פאַר־לאַמענט און מען מוז זיך מיט זיי רעכענען. און אלצדינג וואָס זיי האָבן אויסגעקעמפט נאָס און זיי זיינען אריין אין א טעאַטער, לויט א דערקלערונג פון איינציקע עדות.

—(::)—

וויל אמעריקע זאָל דע־פּאַרטירן קאָמוניסטן

ניו־יאָרק, יולי 24.— האַמילטאָן פיש, דער איינגערער, אמעריקאנער קאָנגרעס מאַן, האָט אין א רעדע אויף דער ראַ־דיאָ פאַרלאַנגט, אז דער קאָנגרעס זאָל אָנגענעמען די נויטיקע מיטלען צו דע־פּאַרטירן אלע אויסלענדישע אגיטאַטאָרן און קאָמוניסטן וועלכע אגיטירן פאַר דעם דריטן אינטערנאציאָנאַל.

"מיר האָבן זיי טאָלערירט און זייערע קרימינעלע אקטיוויטעטן שוין צו לאַנג", — האָט ער געזאָגט, "זאָלן זיי ניין אהין אָדער מיר זאָלן זיי צוריק דעפּאַרטירן צו זייערע געבורטס לענדער".

קאָנגרעסמאַן פיש, וועלכער איז דער פאָרזיצער פון דעם ספּעציעלן קאָמיטעט וואָס האָט אויף זיך די אויפגאַבע צו אויספאָרשן די קאָמוניסטישע פּראָפּאַגאַנ־דע אין די פאַראייניקטע שטאַטן האָט דערקלערט, אז "דאָס וואָס די קאָמוניס־טישע פירער טוען אין סאָוועטן רוסלאַנד איז דאָס אן ענין וואָס עס האָט צו טאָן מיט דעם רוסישן פאָלק, אבער דאָס וואָס די סאָוועטישע קאָמיסאַרן טוען אין די פאַראייניקטע שטאַטן, איז דאָס אונזער געשעפט", — האָט ער געזאָגט.

רומענישע סטודענטן האָבן גענומען שבועה צו פאַרניכטן די אידן

ווין, יולי 24 (איטא). — ערנסטע אנ־טיסעמיטישע אָנפאַלן אין רומענעיע ווערן באריכטעט פון דער אונגאַרישער נייעס אגענטור. צוואַנציק ארעסטירטע סטודענ־טען זאָלן האָבן דערקלערט ביי דער אונ־טערזוכונג אז זיי האָבן זיך אונטערגענו־מען אונטער א שבועה צו קאַדריאָנו, צו פאַרניכטן אלע אידן.

דערווייל האָט דער פּראָקוראָר וואָס פירט אָן די אונטערזוכונג, באפרייט קאָר־ריאָנו. די רומענישע פּרעסע קריטיקירט דעם אינערן מיניסטער, וואַידאַ וואַיוואָדע, דערפאַר וואָס ער איז געווען פאַסיוו און מיט זיין גלייכגילטיקייט העלפט ער די אנטי־סעמיטישע אגיטאַציעס, ביז עס קומט צו

גענגסטערס דערמאָרדן אנאָנסירער פון ראַדיאָ סטאנציע אין דעטראָיט

דעטראָיט, מיש., יולי 24. — נעראלד "דזשעריי" באַקלי, דער ראַדיאָ אנאָנסי־רער פאַר דער סטאנציע וו. מ. בי. סי., איז נעכטן, 2,54 נ. מ. דערשאָסן גע־וואָרן פון דריי באַנדיטן אין דעם קאָ־רידאָר פון לאַסאַל האָטעל.

באַקלי האָט געהאַלטן רעדעס וועגן פּאָ־ליטישע ענינים און ער האָט אויסגעדריקט זיין מיינונג וועגן דער לאגע אין דע־טראָיט.

עס ווערט געזאָגט אז באַקלי איז גע־ווען אן ערות וועגן דזשאָרדזש קאַלינס און ווילאָם קעגאַן, זיינען דערמאָרדעט געוואָרן פון שיקאַגאָר גענגסטערס ביי דעם אריינגאנג פון דעם זעלבן האָטעל, דעם דריטן יולי. די דאָזיקע ראַדיאָ סטאַנ־ציע געפינט זיך אין דעם אויבנדערמאָר־טען האָטעל און באַקלי זאָל האָבן גע־זעען ווי אזוי די צוויי גענגסטערס האָבן געשאָסן יענע צוויי יונגעלייט דורך א פענסטער.

באַקלי איז דערשאָסן געוואָרן פון 3 באַנדיטן אינ׳ם קאָרידאָר פון האָטעל ווען ער איז געווען אויף דער האָט געוואָרט אויף א טעלעגראַמע. עלף קוילן האָבן זיי אריינגעשאָסן אין זיין קערפּער. די מערדער זיינען אנטלאָפן אין א צווייטער

רומענישע אידן אין אויסלענדישע אנגעלעגענהייטן

אונטערזוכונגס באאמטע קאָנפיסקירן דאָקומענטן פון אנטיסעמיטישער אָרגאניזאציע

ווין, יולי 24 (איטא). — די אונטער־זוכונג פון דעם פאַרזוך צו טויטן דר. קאָנ־סטאנטין אנגעלעסקו, רומענישער עקסינג מיניסטער פון אינערן, האָט שוין פעסט־געשטעלט דעם פאקט, אז עס עקזיסטירט א פאשיסטישע טעראָר־אָרגאניזאציע. דער פאר האָט דער ריכטער, וועלכער פירט די אונטערזוכונג געשטעלט אונטער א שטרענגן קריינ־פאַרהער דעם אנטיסע־מיטישן פירער קאַדריאָנו, און אין דער זעלבער צייט האָט מען אונטערגעזוכט די צימערן פון דער אנטיסעמיטישער יוניאָן און קאָנפיסקירט פאַרשיידענע מאַטעריאָ־לען — לויט באריכטן וואָס זיינען פאַר־עפנטלאכט אין דער עסטרייכישער פּרע־סע.

די טעלעגראַפישע אגענטור "ראָדאָר" מעלדעט, אז א ספּעציעלער מיטינג פון דעם מיניסטערן באַרינעט איז פאַרגע־קומען אין בוקארעסט נעכטן אוונט און ס׳איז באשלאָסן געוואָרן צו אנגעמען די שטרענגסטע מיטלען קעגן אלע פאַשיסטישע אָרגאניזאציעס.

(::)

נעשעפטן בעסער אין ווינניפעג ווי אין אנדע־רע שטעט

"נעשעפטן אין אלגעמיין זעען אויס צו זיין בעסער אין ווינניפעג, איך פאַרלויף פון די לעצטע צוויי וואָכן, ווי אין וועל־כער עס איז אנדער שטאָט אין מערב קאַנאַדע", — איז די מיינונג פון סי. א. היפּוועל, פון וואָלקערוויל, אנטעריאָ, אסיסטענט סייל מענעדזשער פון דזשע־נעראל מאָטאָרס, וועלכער געפינט זיך אין ווינניפעג אויף זיין וועג מזרח, נאָך א גע־שעפט רייזע איבער מערב קאַנאַדע.

"די ׳קראָפּס׳ אין מאָניטאָבא זעען אויס צו זיין בעסער ווי זיי זיינען אין סאַסקאַטשעוואָן און אין אלבערטאָ", — האָט ער געזאָגט.

"נעשעפטן, נאַטירלאך, זיינען איצט אין ערגעץ ניט געלענצענד", — האָט מר. היפּ־וועל געזאָגט, — אבער נעמענדיק אין אַנ־באַטראַכט אין דורכשניט די נעשעפטן פאַר די פאַראַנגענע פינף יאָר, איז ניי־טא קיין אורזאך צו זיין עפּעסימיסטיש", מר. היפּוועל האָט אויסגעדריקט זיין מיינונג אז ווינניפעג וואָלט געווען א וואונ־דערבאַרער פּלאַץ פאַר טוריסטן, ווען מער וועגן אהער וואָלט געבויט געוואָרן.

היפּס ענטוזיאַסטיש אויפגענומען ביי אידישער מאַסן־פאַרזאַמלונג

איך וועל אָנווענדן אלע מיינע מעגלאַכקייטן פונקט ווי אין די פריערדיקע יאָרן צו טאָן דאָס בעס־טע פאַר אייערע אינטערעסן", — האָט געזאָגט דער ארבעטער קאַנדידאַט

א גרויסע אידישע פאַרזאַמלונג פון אידן אין דער נאָרט ווינניפעג, וועלכע האָט אָנגעהויבן ווי אין א מלחמה, האָט אין דער נאַכט פון דעם 23טן יולי, אויפגענומען אין א ענטוזיאַסטישן געמיט, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אן אויפרוף פון דער אידישער אַרבעטער פאַרטיי, אויפצוגעבן א ווילן אין דער ווערן פון דער אידישער אַרבעטער פאַרטיי, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אין דער אידישער אַרבעטער שול, אין דער אידישער אַר

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper of Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year.
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

סעמועל וויצע-קעניג אין אינדיע?

די נייעס וואָס די "איטא" האָט געבראַכט פון לאָנדאָן, אז סער הערבערט סעמועל וועט באַשטימט ווערן וויצע-קעניג פון אינדיע אויפ'ן פּלאַץ פון לאָרד אירווין, וועמעס טערמין עס גייט אויס קומענדיקן יאָר, האָט, גלויבן מיר, קיין גרונד ניט. ווען אפילו דער קוואַל פון איר אינפאָרמאַציע איז אזא פאַראַנטוואָרטלאַכער אָרגאַן ווי דער "דיילי העראַלד", די ענגלישע אָפיציעלע אָרבעטער צייטונג, וועלכע איז געווויס נאָענט צו דער רעגירונג.

אמת, הערבערט סעמועל איז פולקאָם צוגעפּאַסט צו אזא אמט. ער ווערט אנערקענט ווי איינער פון די פעאיקסטע פון ענגלאַנדס שטאַטסמענער פון היינטיקער צייט. ער איז גרינדלאַך באַקאַנט מיט דער לאַגע און מיט די פּראָבלעמען פון וויטן מזרח. א מענש מיט א ברייטן בליק און גרויסער דערפאַרונג. אויסגערעכנט, פּליסיק, ענערגיש, מוטיק, זיינע ליבעראַלע אנשויאונגען וואָלטן אים אויך געדינט צו געווינען גרינגער דעם צוטרוי פון די פּראָגרעסיווע עלעמענטן אין אינדיע. דער מערקווירדיקער דערפאָלג וואָס אנדערע אידן, וועלכע האָבן פאַרנומען הויכע שטעלעס אין דער פאַרוואַלטונג פון אינדיע — ווי מאָנטעגיו און שפּעטער לאָרד רידינג (רופוס אייזיקס) — וואָלט אויך געדינט ווי א רעקאָמענדאַציע פאַר זיין באַשטימונג און באַזונדערס דערקאָרד דער הייר-קאָמישאָנער פון פאַלעסטינע, וואָלט אים געווויס קוואַליפיצירט פאַר דעם העכערן אמט.

און דאָך האָבן מיר מורא, אז גראַד דאָס וואָס ער איז געווען הייר-קאָמישאָנער אין ארץ-ישראל, און איז זיין דאָן פאַרבליבן איינע פאַרבינדן מיט דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, וועט אים שטערן צו ווערן וויצע-קעניג פון אינדיע. סעמועל — א איד, א ציוניסט, א געוועזענער הייר-קאָמישאָנער פון ארץ-ישראל, וועלכער האָט זיך געהאַלטן אין די ראַמען פון דעם מאַנדאַט און גלייכצייטיק געהאַלטן די אַראַבער אין זיינע הענט: אזא מאַן קאָן נאָך מער איינפלוסיקן אין ארץ-ישראל, אויב ניט די מאַכט דאָנער אין אינדיע.

אויב די ביז איצטיקע האַנדלונג פון דעם ענגלישן קאַלאָניאַלן אָפיס, אין דער פאַלעסטינער פראַגע, איז געווען צו גונסטן די אַראַבער — איז עס געווען דערפאַר וואָס דער ענגלישער קאַלאָניאַל אָפיס האָט זיך גערעכנט מיט דער לאַגע אין אינדיע, וואָס דערוויזט אז זיי אנערקענען די פאַרבינדונג. אונטער אזעלכע אומשטענדן איז עס שווער זיך פאָרצושטעלן, אז זיי וואָלטן באַשטימט אן אויסגעשפּראָכענעם ציניסט אויף דעם העכסטן אמט פון אינדיע.

דער אַרטיקל אין "הערעלד" וועגן סעמועלס באַשטימונג ווי וויצע-קעניג פון אינדיע איז מסתמא א פּאָליטישער מאַנעווער צו באַזייטיקן, אויב מעגלאַך, דעם צוקונפטיקן אָפיציעלן פירער פון דער ליבעראַלער פּאַרטיי, און דער היינטיקער "שטאַרקער מאַן", וועלכער פאָרמולירט און פירט דורך די טאַקטיק פון דער ליבעראַלער פּאַרטיי אין באַצוג צו דער אַרבעטער-רעגירונג. זיין באַשטימונג וואָלט געווען א גרויסע פאַרלוסט פאַר די ליבעראַלן און א גרויסער געווינס פאַר מאַקדאָנאַלדס רעגירונג. אָבער עס גלויבט זיך ניט אז מאַקדאָנאַלד וועט וועלן סעמועלן אונטערקויפן אונטער די איצטיקע אומשטענדן און נאָך ווייניקער גלויבט זיך אז סעמועל וועט זיך לאָזן פאַרפירן — סיידן, ער זעט פאַראויס די אויפלייזונג פון זיין פּאַרטיי.

סנעל כיים אמעריקאַנער אידישן קאָנגרעס

די עקזעקוטיווע פון דעם אמעריקאַנער אידישן קאָנגרעס אנאָנסירט, אז די אכטע סעסיע פונ'ם קאָנגרעס וועט פאָרקומען דעם 19טן און 20טן אָקטאָבער אין וואַשינגטאָן, און רופט זיינע אָנהייבער זיי זאָלן דערוויילן און צושיקן דעלעגאַטן צו דער סעסיע.

דער אדמיניסטראַטיווער קאָמיטעט, וועלכער לאַדט איין א געוויסע פּראָמינענטע איראָפּיאישע פיגור צו זיין דער ערן-גאַסט פון יעדער סעסיע, — אן איינלאַדונג וואָס דינט אין א געוויסער מאָס ווי אן אנערקענונג און היכשעצונג פון די דינסטן פון דער דערוויילטער פּערזענלאַכקייט, צוים איידישן פאָלק — האָט דאָס מאָל אויך געמאַכט א זייער געלונגענעם אויסוואָל. דער קאָנגרעס האָט ביז איצט אריבערגעבראַכט אזעלכע פיגורן ווי, ישראל זאַנגוויל, חיים גרינבאַום און א. וו. דער גאַסט פאַר דער צוקונפטיקער סעסיע וועט זיין הערי סנעל, דער אַרבעטער מיטגליד פון דער שאָ קאָמיסיע, וועלכער האָט זיך אויסגעצייכנט דורך זיינע "רעזערוואַציעס" צום באַרימטן שאָ באַריכט, וואו ער טיילט זיך אויס פון זיינע מיטאַרבעטער און דריקט אויס זיין איבערצייגונג אז די אַראַבער זיינען יאָ שולדיק אין די אַוגוסט ראַיאָטן אין ארץ-ישראל, און אז די פּאַלעסטינער אדמיניסטראַציע האָט ניט געטאָן איר פליכט.

אָבער ניט נאָר ווי אן אנערקענונג פאַר זיין אויפריכטיקייט, האָט דער קאָנגרעס סנעל'ן איינגעלאַדן, נאָר צו געבן אים א מעגלאַכקייט צו שיל-דערן פאַר'ן קאָנגרעס די לאַגע אזוי ווי ער האָט זי געזעען, ווי אויך, צו געבן אים א מעגלאַכקייט צו באַקענען זיך מיט די אמעריקאַנער אידישע געפילן בנוגע ארץ-ישראל.

דער אידישער קאָנגרעס, טראָץ זיין באַגרעניצטער פאַרטרעטער-שאַפט שפּילט א ווייכטיקע ראָל אין אמעריקאַנער אידיש לעבן און נאָך א גרעסערע ראָל אין אלגעמיינעם אידיש לעבן — ווי א קערפּערשאַפט וואָס שטייט שטענדיק אויף דער וואַך און היט אָפּ די אידישע אינטערעסן אויף די פּאָליטישע פראַגנטן פון אמעריקע, ארץ-ישראל און אלע אייראָפּייאישע לענדער, וואו די אידישע פראַגע איז אויף דער טאַגעס-אָרדענונג.

א טאון פּלענינג קאָמיסיע פאַר ווייניפּעג

ס'איז שווער צו פאַרשטיין די קעגנערשאַפט פון א טייל פון די ווייניפּעגער שטאָט-טאַטעס צו דעם אזוי גערופענעם "טאון-פּלענינג" פּראָיעקט. "טאון-פּלענינג" מיינט פּלאַנמעסיקער פאַרשענערונג פון א שטאָט. דאָס מיינט די באַשטימונג פון אן אנערקענטער קערפּערשאַפט, פון פּרייוויליקע בירגער, מער-ווייניקער קוואַליפיצירט צו זאָגן וואָס פאַר א מיטלען מען דאַרף אָננעמען צו באַאַרגן אז די שטאָט זאָל זיין שיין, צוציענד און דערביי אויך האָבן די באַקוועמלאַכקייטן וואָס א גרויסע שטאָט דאַרף האָבן.

מיר לעבן אין א צייט ווען מענשן באַוועגן זיך, פאָרן פון איין פּלאַץ צו א צווייטן, פון איין שטאָט צו א צווייטער מיט אומגעהייערער שנעלקייט און וואונדערבאַרער באַקוועמלאַכקייט. אונזער לעבן איז אויף רעדער. טויזענטער טוריסטן פאָרן אריין און אַרויס יעדן טאָג. און ווייל שטאָלצירן מיט זיין שטאָט. ס'איז פאַראַן, אָדער מען קאָן אנטוויקלען א געפיל פון ליבע און אכטונג פאַר דער שטאָט און וועלכער מיר לעבן. אָבער עס דאַרף זיין וואָס ליב צו האָבן, און דאָס איז די אויפגאַבע פון א "טאון-פּלענינג" קאָמישאָן: צו באַזאָרגן אז אלץ וואָס וועט געבויט אין שטאָט זאָל זיין צוגעפּאַסט צו א פאַראויסבאַשטימטן פּלאַן פון באַשענערן די שטאָט; און אלץ זאָל געטאָן ווערן וואָס קאָן מאַכן די שטאָט מער ציציענד; ניט יעדערער זאָל טאָן וואָס ער וויל, ניט יעדערער זאָל בויען אזוי ווי ער וויל, ניט רעכענענדיק זיך מיט דעם אלגעמיינעם אויסזעען און דעם אלגעמיינעם צושטאַנד פון דער שטאָט.

מעגלאַך אז די קעגנערישע אָלדערמען האָבן ריכטיקע טענות צו די איצטיקע אָרגאַניזאַטאָרס פון דער טאון פּלענינג קאָמיסיע. אויב אזוי זאָלן זיי שטעלן זייערע באַדינונגען, אומבייטן די מיטגלידער און א. וו. אָבער ניט איינגאַנצן איינגאַרירן אָדער אויסקשטויסן דעם פּלאַן.

אידישע נייעס פון יענער זייט ים

צוזאַמענשטויסן מיט קאָמוניסטן ביי דער גרויסער אידישער מאַניפעסטאַציע אין וואַרשע

ווען דער ריזיקער אידישער פּראָטעסט מאַניפעסטאַציע אין וואַרשע, לייענען מיר פאָלגנדע איינצלהייטן אין דער וואַרשעער אידישער פּרעסע:

די צאָל מאַניפעסטאַנטן, וועלכע האָבן זיך איינגעשלאָסן אין דריי צוגן אויבער דער שטאָט, ווערט אנגענעבן אלס זעכציק טויזנט.

זעכציק טויזנט אידן, יונג און אלט, ציוניסטן, אָרטאָדאָקסן און אויך פון די אַרבעטער קרייזן, האָבן דעמאָנסטרירט איבער דער אידישער וואַרשע אלס פּראָטעסט קעגן דער ענגלישער רעגירונג פאַר איר אידן פיינטלאַכער פּאָליטיק אין ארץ ישראל. אין פאַרשיידענע פּוינטן פון דער שטאָט זיינען פאַרגעקומען פּראָטעסט מיטינגען.

די קאָמוניסטן האָבן געפּרואווט זייער מזל דורך מאַכן צווישנרופן די רעדנער. מען האָט זיי אָבער שנעל באַרואיקט און אויף דאָס מאָל זיינען זיי אוועק מיט גאַרניט.

ווען די דעמאָנסטראַציע צוג פון מורראַנאָווער פּלאַץ האָט זיך געפונען אויף נאָלעווקי, איז ער פאַר'ן הויז נומער 38-36 באַפאַלן געוואָרן פון א גרופּע קאָמוניסטן, וועלכע האָבן אנגעהויבן פאַנאַרדערצואַוואַרפן פּראָקלאַמאַציעס. עס איז דאָרט אנטשטאַנען אויף א קורצער צייט א מהומה, ווען די פּאָליציי האָט געגומען נאָכיאָגן די קאָמוניסטן, בעת דעם טומל זיינען אויסגעהאַקט געוואָרן עטלאַכע פענסטער.

די פּאָליציי האָט איין קאָמוניסט פאַרהאַלטן.

פאַר דער הויז נאָלעווקי 47 איז געקומען צו א גרויס געשלעג צווישן די קאָמוניסטן און חלוצים. די קאָמוניסטן האָבן באַקומען שטאַרק אנגעבראַכט די ביינער.

אויך די בונדיסטן האָבן פּרובירט פאַנאַנדערוואַרפן אן אנטי-ציוניסטישן אויפרוף, וואָס זייער וואַרשעווער קאָמיטעט האָט אַרויסגעלאָזט.

א פּאָליציסט האָט אויף נאָלעווקעס פאַרהאַלטן א בונדיסט, וואָס האָט פאַנאַנדערגעוואָרפן די אויפרופן צו די אנטייל נעמער אין דער דעמאָנסטראַציע. דער בונדיסט, ביי וועמען מען האָט געפונען א גאַנץ פּעקל אויפרופן האָט אין דער פּאָליציי געפאָדערט, אז מען זאָל אים באַפרייען, ווייל דער "בונד" אין פּוילען איז א לעגאַלע פּאַרטיי, ווען די פּאָליציי האָט זיך איבערצייגט, אז דער אַרעסטירטער איז ווירקלאַך ניט קיין קאָמוניסט, איז ער באַפרייט געוואָרן אפילו א פּראָטאָקאָל.

דורך דער צייט וואָס עס איז פאָרגעקומען די גראַנדיעזע אידישע פּראָטעסט דעמאָנסטראַציע, האָבן די אידישע קאָמוניסטן געפּרואווט איינאַרדענען אויף פאַר שיידענע גאַסן פון די אידישע ראַיאָנען מיטינגען אונטער'ן פריינען הימל און דעמאָנסטראַציעס. אזא מיטינג און דעמאָנסטראַציע האָבן זיי געפּרואווט אויף דזיקא און אוואַליפּקי. איינער האָט זיך אַרויפגעכאַפּט אויף א לאַמטערן און האָט געראַטן א רעדע, אָבער באַלד איז אנגעלאָפן פּאָליציי און זיי פאַנאַנדערגעטריבן.

——(::)——

א שוידערלאַכע אידישע ליבע טראַגעדיע

פון ווילנע מעלדעט מען:

אין שטעטל יאַדאָוע ביי ווילנע, טורעלט זיך איצט פיל מיט פאָלגנדיקער סענסאַציאָנאַלער געשיכטע.

פישערס האָבן אַרויסגעצויגן פון טייך צוויי טויטע קינדער, פון אויסזען א צווילינג. פּאָליציי האָט אנגעהויבן אן ענערגישע אויספאָרשונג, און אט וואָס עס האָט זיך אַרויסגעוויזן.

די אַרטיקע אידישע 35 יאָריקע פרוי וו. וועמעס מאַן געפינט זיך אין אַמעריקע, האָט לעצטנס געהאַט אינטימע באַציאונגען מיט'ן זון פון איר שכן, דעם זעכצן יאָריקן לייבל, א חסידיש אינגל, וואָס איז געזעסן אין געלערנט אין בית-מדרש.

די טעג האָט פרוי וו. געבוירן פון איר 16-יאָריקן ליבהאָבער א צווילינג — קיידע אינגלאַך, וועלכן מען האָט טאַקע געפונען טויטערהייד אין טייך.

פּאָליציי האָט אַרעסטירט די פרוי, דער יונגער ליבהאָבער איז פאַרשוואונדען פון שטעטל. פּאָליציי זוכט אים.

עס איז כדאי צוצוגעבן, אז די פרוי פלעגט פון איר מאַן אין אַמעריקע באַקומען יעדן חודש פּופּציק דאָלאַר, און איינטיקן זומער האָט זי שוין געזאָלט פון ווילכן עס שטייט דירעקטאָר גיטערמאַן, וואָס אַרבעט אומדערמידלאַך און מיט אמת'ער איבערגעגעבנהייט אויף דעם דאָזיקן געבעט. זיין אויסערגעוויינלאַכע ענערגישע טעטיקייט איז אין א גרויסער מאָס צו פאַרדאַנקען די אנטוויקלונג פון דער דאָזיקער באַוועגונג, וועגן וועלכער מען ווייס ביי אונז אזוי ווייניק.

כדי צו שטיין אין שטענדיקן קאָנטאַקט מיט די קאָמיטעס רופט צונויף די צענטראַלע פון צייט צו צייט ראַיאָן קאָנפערענצן, בעת וועלכע עס ווערט אויך גענוי קאָנטראָלירט די טעטיקייט פון די אָרטיקע קאָמיטעס. די אדמיניסטראַטיווע קאָמיטעט זייערער נאָר מיינימאַלע. א ראַנק דער אָפּפערוויליקער און ניט געצאָלטער אַרבעט פון די אָרטיקע פאַרוואַלטונגען מאַכן אויס דער אַרטיקע קאָמיטעט. אין גאַליציע דערלויבן אפילו א דלין, וואָס געפינט זיך אין א שרעקלאַכסטער לאַגע.

דורכגעפירט סטאַטיסטישע באַרעכענונגען האָבן באַוויזן, אז נאָר אין איינציקע ערטער פליגן אין אָפּצאָל ניט רעגולער, די פאַרבליבענע 97 פּראָצענט הלוואות פליסן איין מיט א מוסטערהאַפטער פינקטלאַכקייט.

פון די אויבן ציטירטע ציפער איז צו זען, אז דאָ האַנדלט זיך וועגן אן אומגעהויער ערנסטער געשעפטלאַכער באַוועגונג, וועלכע טראָגט א פּילאַנטראָפּישן באַראַקטער. די באַוועגונג באַציט אָבער גלייכצייטיק אלע שטריכן פון א פּראָדוקציאָנס-זעקציסטהיל אקציע, וואָס דערמעגלאַכט די באַוועגונג ווערט געשיקט קאָנטראָלירט דורך דעם "רושאינט" אין וואַרשע בראַשע.

צו די ווילער פון סאַסקאַטון

אויב איר אורטיילט ביי רעזולטאַטן

שטימט פאַר דר. א. מעקג. יאַנג

ליבעראַל קאַנדידאַט

דר. א. מעקג. יאַנג, אלס מעמבער פאַר סאַסקאַטון אין פּאַרלאַמענט זינט 1925 האָט געקראָגן פאַר זיינע באַצירקן די פאָלגנדיקע בענעפיטן:

1. דער נייער פּאָסט אפיס און פעדעראַל געביידע, כמעט פאַרטיק צו באַזעצן זיך
2. דער סי. ען. אר. אייזנבאַן האָטעל, ווערט איצט געבויט
3. די צוגעבויטע געביידע צו דעם רעגירונגס תבואה עלעוואַטאָר אין סאַסקאַטון, ווערט איצט געבויט
4. א גרעין אינספּעקציע פּונקט אין סאַסקאַטון
5. א "סיד גרעין" לאַבאָראַטאָריע אין סאַסקאַטון
6. א רעדוקציע אין פּראַכט ראַטעס וואָס שפּאָרט איין די פאַרמערס פון צענטראַל און נאָרט סאַסקאַטשעוואַן $2,000,000 א יאָר

די דאָזיקע בענעפיטס געקראָגן פון דר. מעקג. יאַנג פאַר סאַסקאַטון האָבן פאַרגרעסערט סאַסקאַטונס וויכטיקייט אלס א ביזנעס צענטער און האָבן געגעבן באַשעפטיקונג צו סאַסקאַטונער אַרבעטער. די רעדוקציע אויף פּראַכט רייטס האָבן צוגעגעבן צו דעם איינקונפט פון די פאַרמערס, פון וועמען די סאַסקאַטונער ביזנעס זיינען אפהייניק.

שטיצט

דר. א. מעקג. יאַנג

דעם 28-טן יולי

ער האָט איבערצייגט זיין ווערט

דר. א. מעקג. יאַנג
ליבעראַלער קאַנדידאַט אין סאַסקאַטון

AUTHORIZED BY THE SASKATOON LIBERAL ASSOCIATION

די גמילת-חסדים קאַסעס אין פּוילן וואָס העלפן די פאַראָרימטע אידן

פון י. ש. וואַלקאָוויטש

די אידישע מאַסן אין פּוילן לעבן איבער זייט א לענגערע צייט א קאַטאַסטראָפאַלן קריזיס. די זייער שווערע שטייער-לאַסטן, פאַראָרימונג פון דער דאָרפישער באַפעלקערונג, אַרבעטסלאָזיקייט פון די אַרבעטער און האַנטווערקער-מאַסן, דער באַיקאָט פון דער אידישער אַרבעט, די עטאַטיסטישע פּאָליטיק פון דער רעגירונג און די קאָמאַנדאַלע זערבסט-פאַרוואַלטונגען אויפ'ן הינטערגרונד פון דער אלגעמיינער שווערער וואירטשאַפטלאַכער לאַגע, אין לאַנד, האָבן אין דער רייע זיך אָפּגערוכן אויף דעם מצב פון דער אידישער באַפעלקערונג, אלס שטאַטישן ווירטשאַפטלאַכן ניט שטאַנדהאַפטיקן ערעמענס.

די סטאַטיסטישע פעסטשטעלונגען פון דעם פאַראָרימינג פּראָצעס אין בייז אינם בעמעס אומגעגאַנג צוליב מאַנגל אין אויס-שפּנדע מאַטעריאַלן. מען קאָן זיך דאַרבער באַנוצן בלויז מיט פּראָגנאָזטישע פאַרשיידענע פון באַזונדערע געביטן פון דער אידישער וואירטשאַפטלאַכן לעבן. א זייכן אינפאָרמאַציאָנס מאַטעריאַל וועגן דעם מצב פון די אָרימסטע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג באַזוצן די אידישע קרעדיט אינסטיטוציעס, וועלכע קומען אין דירעקטער באַרירונג מיט דער אידישער גלייכצייטיק מיט דער שטייגערער פאַרשיידענע לאַגע פון אַן אַנדערער אַ שנעלע אַנטוויקלונג פון די קמילת חסדים קאַסעס. מיט יעדן מאָל פאַרקלענערט זיך די זאַך מעגן, וועלכע האָבן דאָ מעגלאַכקייט צו גע. סי פון באַנק דירעקטן. מאַר, מעגן זיינען געוואונען צו זוכן אנפאַראַנטיקע לאַנג טערמינינקע הלוואות, כדי זיך צו ראַטעווען פון פולשטענדיקער ראוין.

אין א רייע שטעט און שטעטלאַך אַנטשטייען סטיכיש "גמילת חסדים" קאַסעס. די דאָזיקע אינסטיטוציעס נייטיקן זיך אין הילף און אָרגאַניזאַציע. דאָן פאַרא נטערעסירט זיך מיט דעם וויכטיקן הילפס-גע. ביט דער "רושאינט" און פאַרוואַנדלען זיין אינטערעסירונגס אקציע אין א ווערט פולער און פּראַקטישער אקציע פון פאַראַנדערבוי פון די גמילת חסדים קאַסעס. דער ציל פון "רושאינט" — צו שאַפן א נעץ פון קאַסעס פאַר אַנגנטערמיניקן קרעדיט אין געלונגען צו פאַרווירקלאַכן אין משך פון אַנטדערטהאַלבן יאָר, א דאַנק דער ענערגישער אקציע זיינען געשאַפן געוואָרן 587 גמילת חסדים קאַסעס, וואָס ווערן סובוועניצאָנירט דורכן "רושאינט" אין 80 וועלכע אַרבעטן מיט איינגעוע שיידענע מיטלען. די טעטיקייט פון די קאַסעס נעמט אַרום א שטח, וואָס איז באַוויינט דורך 87 פּראָצ. פון דער גאַנצער אידישער באַפעלקערונג אין פּוילן.

אלע קאַסעס זיינען לענאַליזירט געוואָרן אויפ'ן יסוד פון א מוסטער סטאַטוט וואָס נאַראַנטירט אן עפנטלאַכן קאָנטראָל פון זייער טעטיקייט. אין 312 שטעטלאַך בײַ דען די גמילת חסדים קאַסעס בכלל די איינציקע קרעדיט-אינסטיטוציעס.

די סטיכישע אַנטוויקלונג פון די קאַסעס קאָן דיענען אלס בעספּטער באַווייז דערפון וואָס מען האָט זיך אין זיי גענוטיקט. פון די קאַפּאַרעטיווע בענק האָבן געגעבן בלויז די מיטגלידער. עס ווערט דערביי גע. פאַדערט פאַראַנטוואָרטלאַכע זשיראַנטיע אין א זעקסטל פון דער גאַנצער אידישער באַפעלקערונג אין פּוילן באַנוצט זיך מיט די גמילת חסדים קאַסעס.

אַ. אַ. וו. עס איז דאַריבער פאַרשטענדלאַך דאָס די קאַפּעראַטיווע בענק זיינען אלץ פאַראַנטערעסירט אין דער ביילונג פון די גמילת חסדים קאַסעס, ווייל זיי באַפרייען זיי אויז אַרום פון דעם דראַנג פון פינאַנציעל ניט זיכערע. ערעמענס. גאַנץ אַפּט אונטערשטיצן די קאַפּעראַטיווע בענק דורעטן די גמילת חסדים קאַסעס.

פון וואַנען שעפּן די גמילת חסדים קאַסעס זייערע מיטלען? די אַמעריקאַנער אידן האָבן דורך דעם "דושאינט" געשיקט אויף דעם צוועק 550,000 דאָלאַר. די דאָזיקע פאַנדן האָבן דערמעגלאַכט צו אנטוויקלען די וויכטיקע אקציע אין א ברייטן מאַשטאַב. א דאַנק דעם אימפּולס פון אַמעריקע איז מען אויך צוגעטראָטן צו וואַרטן גערט אויף דעם צוועק אויפ'ן אָרט. אלע געזאַמלטע מיטלען האָבן אָבער ניט געלאָנט באַפריידיקן די נאָכפראַגע אויף אימפּראַעזענטיקע הלוואות, וואָס איז שטאַרק געוואַקסן צוזאַמען מיט דער נויט.

מען דאַרף פעסטשטעלן, אז די קאַסעס האָבן שנעל דערוואַרבן די סימפּאַטיע פון אלע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג. די זאַמלונג פון די פאַנדן געשיט אַן אַפּאַראַטיווע אַרטיקע אַרבעטס-אַנטוויקלונג פון אַן אַפּאַראַטיווע אַרטיקע אַרבעטס-אַנטוויקלונג אין אַן אַנדער אָרט. אין די שוקן אין אַן אַנדער אָרט ווערן אויף דעם צוועק באַשטימט די הכנסות פון דער שחיטה, אין א רייע שטעט געניסן די קאַסעס פון דער אונטערשטיצונג פון די חברות-קדישא.

פאַרשנדיק די מאַטעריאַלן האָב איך זיך באַקאַנט מיט א זייער אינטערעסאַנטער קאַרעספּאָנדענץ צווישן עטלאַכע הונדערט גמילת חסדים קאַסעס און דער צענטראַלער קוואַרטיר פון "רושאינט". די דאָזיקע בריוו זיינען דאָקומענטן פון דעם שרעקלאַכסטן אידישן נויט און עלנט אין זאַנען ערות, וואָס פאַר א וויכטיקע ראָל עס שפּילן די קאַסעס אין אידישן לעבן אויף דער-פּראַוינץ, וויפיל ליבשאַפט אין אַפּערוויליקייט עס קומט צום אויסדרוק אין דער אַרבעט פון טויזענטער אין באַקאַנטע, וועלכע ווידמען זייער צייט און ענערגיע כדי צו העלפן זייערע אומגלוקלאַכע ברידער.

"מיר זיינען פאַרצווייפלט ניט קאָנענדיק קומען צו הייף אלע נויטלייידנדע." — לעזן מיר אין א בריוו פון קרינקי, גראַדנער קרייז, — די לאַגע אין אונזער שטעט איז אַן א פאַרגלייך ערגער ווי אין יאָר 1926. עס איז נויטיק א באַדיקע הילף. א בריוו פון בריסק-דרלינטא: מיר האָבן ג�ן די גאַנצע צייט באַמיט אויסצוהאַלטן די קאַסע מיט אייגענע כוחות. העכער 3,000 משפחות האָבן גענאָסן פון אַנפּראַעזענטיקע הלוואות-אין אונזער קאַסע. אָבער די נייט, וואָס הערשט צווישן דער אַרטיקער אידישער באַפעלקערונג, אַרבעטסלאָזיקייט און האַנטווערקער, פּרנסה'לאָזיקייט פון דעם קליינהענדלער האָט זיך גורם געווען, אז מיר זיינען ניט ביכולת אונטערצוקומען אונזערע פליכטן לגבי אונזערע ברידער, וואָס די נויט זייערע וואַקסט פון טאָג צו טאָג. א בריוו פון מינסק-מאַזאָוויעצק: חייזיאַר וועגן זיך צו אונזער קאַסע פערזאָנען וואָס האָבן ערשט ניט לאַנג אַליין פון זייערע געלדער געשטיצט די קאַסעס, און בעטן הלוואות. דער קריזיס פון גרויסע שטייערן האָבן רואינירט די דאָזיקע מענשן און מיר מיינן זיי העלפן. עס פעלן אָבער אונז מיטלען דערצו.

פון ביאַלאַ-פּאַדלאַסקאַ: די לאַגע אין אונזער שטעטל איז א שרעקלאַכע זי האָט זיך נאָך געצונען באַזונדערס פאַרערגערט זייט עס איז אונז אָנגעקומען א נייער לייטער אין שטייער-אַמט. די גרויסע שטייערן ווערן געמאַכט מיט דער גאַנצער ריזיקזיכטלאָזיקייט. עס העלפן ניט קיין אינטערוויענצן, קיין תחנונים, די געשעפטן ווערן ריקווירירט און סוחרים, וועלכע מען האָט ערשט ניט לאַנג געהאַלטן פאַר פאַרהעלטניסמעסיק פאַרמעגלאַכע וועגן זיך צו אונז נאָך שטיצע.

עטלאַכע הונדערט בריוו אין דעם זעלבן נייסס. עס שרייט פון זיי אַרויס די סימפּאַטיע אונזערע ביידער. אָבער ניט קוקן קעדיק אויף דעם טראַגישן צוגעבן. אונז דאָרפן אַנטוויקלען אַן אַנדערן אַפּאַראַט אין דער ביילונג פון טויזענטער אין אַנדערן אַפּאַראַט אין דער ביילונג פון אַנדערן אַפּאַראַט אין דער ביילונג פון אַנדערן אַפּאַראַט אין דער ביילונג פון

אייער געבעקס נעמט
ווייניקער צייט, ווייניקער ארבעט
און ווייניקער מעל ווען איר נוצט

Robin Hood FLOUR

ראבין הוד מעל

פאזיטיוו
„געלט צוריק"
גאראנטיע
אין יעדן זאק

פון דער פראָווינץ

רעדזשיינע
געזעלשאפט. נאָטיצן

דינסטאג, דעם 15טן יולי, איז געגעבן געוואָרן א לאנץ פון די "טוועגטי סעג־טשורי ליבעראל קלוב" אין ת"ת פאר רעדזשיינער אידן, פריי פון קאסט אין יעדער הינזיכט. דער דערמאנטער "קלוב" איז נים קיין אידישער נאר א גוי'אישער. דאס אין אן ארגאניזאציע פון יונגע, א מין אקזילערי קלוב אריסצוהעלפן די דער גרויסער פארטיי. צוערשט איז גע־ווען א מיטינג אונטער דער פארויצער־שאפט פון פיטער פרידגוד. דער יונגער־מאן האט ארויסגעצייגט טאלאנט אלס רעדנער ביי פארשיידענע געלעגנהייט. אמאל, ווען דער קעפיטאל טעאטער פלעגט אנאנסירן די פראגראם פון אוונט איידער די ארטיסטן האבן דערשיינט אויף דער בי־נע, איז פיטער פרידגוד געווען פאר א קורצער צייט אט דער "אנאנסירער" אין די אוונטן, און מען מעג זאגן, אז ער האט עס געטאן גאנץ געשיקט. ער באוויזט א שיינע און קלארע שפראך און מאכט א צו א קרעמל, צי צו פערלעריי, איך וואלט דאך איצט געווען אי רייך, און אי געאכ־טעט פון אלעמען, אפילו פון די גייסטי־קע און ליטעראַרישע איינוואוינער אין שאר לאטאנעס פון אונזער פרעסע אויך.

—דאס איז געווים אמת, — האט הינ דעלע געענטפערט — דערפאר זאג איך דיר: טראכט נים אזוי פיל וועגן דער אידישער ליטעראטור, גיב זיך אפ מער צו דער . . . אלעקס, גלויב מיר, א גרוי־סע צוקונפט דערווארטעט דיך אין דער ענגלישער ליטעראטור . . . דו וועסט זע־ען, אלעקס, דו וועסט זעען! — האט זי געערדט מיט ווארימקייט און התפעלות.

— יא, יא, — האט ער זיך א כאפ געטאן — דו ביזט געערעט הינדעלע . . . מען מוז זיך א נעם טאן צו דער ענגלי־שער שפראך . . . אנטלויפן פון דער אידישער ליטעראטור . . . זי איז א בית־עולם פאר טאלאנטן . . . קיין ערנסטע לעזער ניטא, קיין ערלאכע קריטיק ניטא, גארנישט, גארנישט! . . . יא, איך מוז אנהויבן שרייבן אין ענגליש . . .

(פארטזעצונג)

פאר רעדזשיינע און אומגעגנגע
באוזוכט
שיינס נייעם רעסטאראן
די בעסטע היימישע כשר'ע מאלצייטן צו יעדער צייט. איר קאנט קריגן היימישע מאכלים און רומס צו יעדער צייט. מאכט שיינס פאר אייער היים. מיר ספעציאלי זירן זיך אין באנקעטן, פארטיס און אלערליי אנדערע שמחות
Shein's Restaurant
1817 Halifax St. Phone 5738
REGINA

איר זייט וועלקאמען צו ריידזשיינעס היים ענלאכן האטעל
די קיטשענער
אנגענעם און ריין
אייראפייאישער פלאן, מעסיקע פרייזן
פריוואטער גאראדזש
סעמפל רום
H. J. LUSH, Mgr.

איר וועט זיין צופרידן מיט די שניי ווייסע געוואשענע וועש וואס מיר מאר כען. פליז רופט אונז אן.
INDEPENDENT LAUNDRY LTD.
2075 Broad St., Regina
E. L. SLADE, Mgr.
Phones 7055 & 4422.

ווען אין רעדזשיינע
טראוולט ביי
ראָיס טעקסי
העפלאכע דרייווערס
גוטע קארס
בעסטע פרייזן
פרעגט פאר א קאר אליין צו טרייבן
ROYS TAXI
Phones: 22020 — 5555

אויף פרעמדע וועגן
א שפאנגרער ראכמאן פון די ליידן און קאמף פון דעם אידישן וואנדערער
פון דר. ל. כ—ן

(פארטזעצונג — שלוס)

— מען דערמאנט זיך, אכט יאר גע־ארבעט . . . געשריבן און געשריבן, גע־שאפן און געשאפן מיט ליבע, מיט פיי־ער, מיט דעם זאפט פון מיינע נערוון, מיט דעם בלוט פון מיין האַרצן, און מיט א פלאמענדיקער נשמה, צענדליקע דערציי־לונגען, אנגעועטיקט מיט מיין מארך און בלוט — האב איך געשאפן — און וואס? ! ווער אינטערעסירט זיך מיט זיי, ווער קאן זיי און ווער האט זיי ער־לאך אפגעשאצט? . . . דער שרייבער נויטיקט זיך אין אנערקענונג . . . אין דער אנערקענונג פון זיין ארבעט שעפט ער זיין באגייסטערונג פאר'ן ווייטערדיקן שאפן, — וואו איז מיין אנערקענונג? וואו, און פון וואנען זאל איך באגייסטע־רונג שעפן פאר מיין ארבעט? ! דו ווייסט דאך הינדעלע, וואס בעסער איך שרייב, אלץ מער קנאה רוף איך ארויס ביי די ליטעראַרישע און גייסטיקע אינ־וואלידן און אלץ מער קריצן זיי אויף מיר מיט זייערע אלטע צעפוילטע ציין! אוי, וואס פאר א מין פארשאלטענע באַ־שעפעניש דער אידישער שרייבער איז! די בית־עולם בוימער פון דער אידישער ליטעראטור, וואס וועלקן און דארן אי־בער עלנטע און ווייסע קברים, האב איך אנגעגומען פאר בוימער פון א גן־ערן, אי א ערדישן — און אי א הימלישן, אונטער וועלכע א קליינע צאל, פו דער נאטור אליין אויסגעוויילטע גליקלאכע מענשן, רוען און לעבן אין כבוד און גדו־לה, און איצט האב איך טאקע אי כבוד, אי גדולה . . .

ער האט זיך אוועקגעזעצט ביים טיש, ארונטערגעלאזן דעם קאפ און ער האט ארויסגערעדט מיט טיפן וויטאק:

— איצט רו איך אויף א קבר, אויף מיין אייגענעם קבר! . . .

הינדעלע'ס אויגן האבן זיך פארגאסן מיט טרערן. א ווייל האט איר קינדערש פנים אויסגערריקט ווייטאג און פארצווייפ־לונג, דאן אבער האט זי א שאקל גע־טאן מיט א פרייל־אכן און ליכטיקן שמייר־כעל. זי איז צו אים צוגעלאפן, און, ארומ־כאפנדיק זיך מיט ביידע הענט ארום זיין נאקן, האט זי זיך הילכיק צעלאכט.

— כא, כא, כא, ! . . . און דו שעמסט זיך ניט, אלעקס, דו? . . . זיין אזוי פארצווייפלט, ווייל אן אומוויסנדער אק־טיאר האט דיין פיעסע ניט פארשטאנען! אוי, דו נארעניו, דו, עס איז ניט אזוי, דו דארפסט זיין צופרידן, דו דארפסט זיי־שטאלץ מיט דעם: דאס באווייזט, אז דו האסט א גרויסע ווערק געשאפן! . . . וואס געערסערע ווערק דו וועסט שאפן, אלץ ווייניקער וועט מען דיר פארשטיין. ווייסט דו עס אליין ניט, הא? אוי, דו, דו, דו, נארעניו דו! — האט זי זיך צוגעדריקט צו אים און אים א קוש געטאן.

אירע רייד האבן אויף אים געווירקט, און אים איז לייכטער געווארן אויף דער נשמה.

— דו פארשטייסט מיך ניט, הינדע־לע — האט ער זיך אפגערופן שוין ניט מיט אזא פארצווייפלטן טאן, ווי פריער — איך רייד ניט פון דער פיעסע אליין. נו, האט ער זי ניט אנגענומען, בין איך ניט קיין פיעסן שרייבער, אבער א שריי־בער בין איך דאך, הא? . . . . איך האב דאך עפעס געשאפן, ניין? . . . פרעג איך, וואו איז מיין אנערקענונג? וואלט אן אקטיאר געוואגט צו רעדן צו מיר מיט אזא חוצפה? וואלט דער פאטריאטישער אירישאט געוואגט צו באליידיקן מיך אזוי? — גאט מיינער — האט ער ווידער אויס־געשריען מיט פארצווייפלונג אין קול — ווען איך וואלט זיך אכט יאר מיט אזוי פיל ליבע און מארך און פייער אפגעגעבן

פון דער פראָווינץ

פיינעם איינדרוק אויף דער אודיענץ. דער עולם איז געווען א היבשער און לטובת דער ליבעראלער פארטיי.

דער זעלבער קלוב האט אויך ביי די דייטשן ארגאניזירט אזא טאנץ. דאס איז ניט קיין שלעכטער מיטל ווי ארייננצוקריי־גען שטימען פאר די ליבעראלע קאנדידא־טען. הלואי שטענדיק דאס זעלבע.

מרס. לואי לאזאראוו האט געבויגן א מיידל און געפינט זיך אין פיינעם גע־זונט. מר. לואי לאזאראוו איז איינער פון די מענערדזשערס ביי די ארמיי און נייווי דעפארטמענט סטארס.

מיס זלאטניקאוו פון ווינניפעג, וועלכע איז אמאל געווען א רעדזשיינער איינ־וואוינערן, איז איצט צו גאסט ביי איר א פריינדין, מיס סיידי שיין, די טאכטער פון מר. און מרס. שיין.

לעצטע וואך איז געווען א ברידזש פאר־טי ביי מרס. ב. פינקעלשטיין אין הויז. פיל געסט זיינען געווען אנוועזנד און מען האט פיין פארבראכט.

מרס. לעוויט פון ווינניפעג איז דא צו־גאסט ביי מרס. ה. קען.

(שלוס אויף לעצטער זייט)

קאלנארי
געזעלשאפט. נאָטיצן

די ציוניסטישע ארגאניזאציע האט אפ־געהאלטן א מעמאריאל אוונט נאך דר. הערצל, זונטאג, יולי דעם 13טן, מיט דער פארזיצערשאפט פון נארמאן גאלד.

א גרויסער עולם האט געערט דעם אנ־דיינק פון דעם גרויסן ציוניסטישן פירער.

מר. גערשטנקארן, דער גרינדער פון דער קאלאניע בני ברק אין ארץ־ישראל, איז דא פאר א באזוך אין קאלגארי, פאר די אינטערעסן פון בני ברק באנק, פון וועלכן ער איז פארזיצער, און שאפט סומען געלט מיט א מיטגלידערשאפט פון אק־ציע קויפערס. מר. הענרי גאלדבערג און נארמאן גאלד, האבן אראנזשירט א מיטינג פאר'ן גאסט, און מר. גערשטנקארן, האט דערקלערט די איצטיקע לאגע אין ארץ־ישראל. עס איז דערוויילט געווארן א נייט־ראלער קאמיטעט פון הרב סאלאבענסקי און הענרי זוסקין און דעם ערשטן טאג איז געשאפן געווארן $500.

פון קאלגארי פארט דער גאסט דורך בענף קיין וואנקאווער.

מרס. ה. זיסקינד האט געגעבן אן אוונט לכבוד פרץ הירשביין, אסתר שומיאטשער, מר. גערשטנקארן, פון ארץ־ישראל, און מרס. ווייינער פון נייוארק.

מר. הענרי גאלדבערג האט געגעבן אן אוונט פאר מר. גערשטנקארן, וואו עס זיי־נען געווען איינגעלאדן געסט, וועלכע זיי־נען פאראינטערעסירט אין די אינטערעסן פון בני ברק באנק.

די פרויען קאנסיל ארגאניזאציע, האט געגעבן א נאכמיטאג פאר אלע מיטגלידער אין דרויסן פון דער הויז פון מרס. הענרי גאלדבערג. עס איז דורכגעפירט געווארן א שיינע פראגראם, די עקזעקוטיווע אראנזשירט דעם נאכמיטאג און אלע האב־בען פיין פארבראכט.

דער וויצע־פארזיצנדער פון פרץ־שול, אברהם בויטיקין, האט געפירט אלס געסט פרץ הירשביין, אסתר שומיאטשער, שרה ווייינער קיין בענף, און ווען אונטער־ווענגס האבן זיי באקומען א "פלעט טייר" האט דער שריפטשטעלער פרץ הירשביין, דאס אליין פארריכט.

מר. אברהם שומיאטשער, פון דער פיר־מע בראזאקאטן פארדקין און שומיאטשער, איז געפארן מיט זיין פאמיליע קיין בענף.

מרס. סמאלענסקי האט געגעבן א נאכ־מיטאג פאר פרויען. דאס הויז איז געווען שיין דעקארירט און $70 איז געשאפן גע־ווארן פאר דעם "קאמיוניטי" בנין.

מר. בערל וואאל, פון עדמאנטאן, האט חתונה געהאט פאר העטיע שלעין, פון עד־מאנטאן. הרב סמאלענסקי האט דורכגע־פירט די צערעמאניע.

מר. ל. מ. פראדקין מיט זיין פרוי, זיי־נען נאך אלץ אויף זייער האנינג־חודש אין אלאסקא.

מזל טוב צו מר. און מרס. פ. בושייקין צו דעם געבורט פון א זון!

מארים סמיט פון "קאלגאריער העט וואדקס" אין מיט זיין פאמיליע פאר זיינע וואקאציעס אין די בערג.

מרס. א. שומיאטשער מיט דער פאמי־ליע זיין און טאכטער, מינועטא שומיא־טשער, יונגע פיאנא קאמפאזיטארן, זיינען אין די בערג אויף זייערע וואקאציעס. מינועטא שומיאטשער נאמ'ן לעצטן יא־ריקן צוריקקער פון די בערג האט אנגע־שריבן א קאמפאזיציע "דער שאטלענדער יום טוב".

די טעכטער פון מר. זיימאן, זיינען פאר א באזוך ביי זייער פאטער, קומענדיק איינע פון שיקאגא. און די צווייטע מיט איר זון פון לאס אנזשעלעס.

מר. הערי דווארקין און מ. פערקינס, האבן אריבערגעצויגן זייער נאז סטאנציע אויפ'ן ראנ פון 7 עווע. און 1 סטריט. הערי דווארקין איז גוט באקאנט צו אלע קאלגאריער אידן, און זיי האבן אויסגעבויט איינע פון די מאדערנסטע סטאנציעס, מיט אלע מאדערנע איינריכטונגען אין שטאט. צו געבן ספעציעלע באדיינונג צו די אידן פון שטאט.

מר. און מרס. נארמאן ליבין האבן גע־געבן א פייגעם אוונט לכבוד דעם דיכטער פרץ הירשביין, דילטערן אסתר שומיא־טשער און פרוי ווייינער. פרץ הירשביין האט געלעזן אייניקע קאפיטלאך פון זיין בוך ארץ־ישראל.

מר. יעקב הארט האט געגעבן א באנקעט ביי זיך אין דער היים לכבוד מר. גערשטנ־קארן פון ארץ־ישראל.

מר. און מרס. הערי סמיט האבן געגעבן אן אוונט לכבוד די געסט פרץ הירשביין, אסתר שומיאטשער, מרס. לאזאר ווייינער

דער סוד פון גוטע קוקיס איז גוטע שאָרטענינג

אויב איך נוצט ריינע, פרישע ווערזשעטייבל שאָרטע־נינג וועלן אייערע קוקיס זיין לייכט און ברעמלדיק.

טויזנטער פרויען וועלכע מאכן גוטע קוקיס — דער סאָרט וואס צעשמעלצט זיך אין מויל — נוצן בלויז דאמעסטיק . . . די פערפעקטע ווערזשעטייבל שאָרטע־נינג, געמאכט בחשגחת הרב

ישראל יצחק בהעלוי

די גלאטייט פון פריש, דעליקאטע דאמעסטיק שאָר־טענינג באַרייכערט דעם צוזאמענשטעל פון אלע שפייז־זען אין וועלכע עס ווערט גענוצט. און דאמעסטיק

„קויפט עס און פרואווט עס"

געמאכט אין קאנאדע פון א ריין קאנאדער פירמע.

I.P. D.S. 5

קאסט ווייניקער — און איר נוצט ווייניקער איידער פיטער אדער שמאלץ.

געהסטן מאל ווען איר וועט מאכן פאי־קראסטס, קייקס, קוקיס און פייסטרי — פרוביירט דאמעסטיק, פארגלייכבאר צו פיטער אין גוטסקייט, נאר קאסט אסך ווייניקער. גלעצענד. אויך, פאר פרעגלען, אנטהאלט ניט קיין נאך־טעם אדער גערוך אזוי אז איר וועט עס נוצן ווידער אין ווידער אמאל. און געדיינקט, דאמעס־טיק דויבערט קיינמאל ניט אין די דויכע טעמפערא־טורן וואס איז נויטיק פאר גוטן פרעגלען.

קויפט דאמעסטיק אין איין־פונטיקע קארטאנס פון גראסערס איבעראל.

DOMESTIC SHORTENING
PURELY VEGETABLE

S. C. W. Morris, M.D., C.M.
Associate Clinic Bldg.
214 6th Ave. W., Calgary
פראקטיק באגרעניצט צו פיזישער טעראפי און איר אנווענדונג צו אל־געמיינע מעדיצינישע און כירורגי־שע צושטאנדן.
סעציעלע אויפמערקזאמקייט געגעבן צו הויט־קראנקהייטן, "געניטא יר־רינארי סיסטעם", "דזשיינאקאלא־גי און העמאראהאידס"
Phones: Res. M3696; office M9577

Standard Motors Super-Service Limited
Cor. 1ST ST. EAST—7TH AVE.
PHONE M3466
זיניאן גאזאלין און אויל, קארס גע־וואשן, געפאלישט און געריזט. קרענק קיים אטא טייער סערוויס — דזשש נעראל סערוויס צו אלע קארס.
הערי דווארקין מעל פארקינס

צו אלע אידן פון קאלגארי און אומגעגנט
ווינשן מיר צו אנאנסירן אז מיר האבן דערעפנט דעם נייסטן און כאמע מאדערנעם קאפע שאפ און רעסטאראן אין מערב קאנאדע
בוכשטעבלאך ניי
מיר לאדן אייך איין צו באזוכן אונז און איבערצייגן זיך אליין
York Coffee Shoppe
YORK HOTEL
7TH AVE. AT CENTRE ST.
CALGARY

פארגעסט ניט אייערע טייערסטע
מיר מאכן
מצבות
ספעציעל דעזיינד פאר אידן
צו מעסיקסטע פרייזן
ALBERT J. HART
1821-2 St. East Phone M3601
CALGARY

בריוסטערס טעקסי
פאליסער האטעל
פעקארדס סעראנס
ספעציעלע קארס פאר חתונות
טעלאכע באס סערוויס פון קאלגארי צו בענף, אנפאנגענדיק דעם 15טן מאי.
טעלאכע באס סערוויס, פון קאלגארי צו וואטערטאן לעיק, אנפאנגענדיק דעם 5טן יוני.
טעלעפאנס
M 9988 and M 9888
Brewster Transport Co.
LIMITED

די פארשיידענע אייזנבאן ליניעס, וואס שטעלן איצט צוזאמען די ברייטע נא־ציאנאלע סיסטעם, איז פעאיק צווא־מענגעבראכט געווארן און גרויסע אפע־ריינונג דעפיציטן האבן, אונטער פעאי־קער פארוואלטונג פון דער ליבעראלער רעגירונג זיך פארוואנדלט אין גלענצנ־דיקע אפערירונג סודפלוסן.

שטימט פאר מעקלארין אין וועסט קאלגארי וועלכער שטייט ביי דער פאליסי און דעקארד פון דער קינג רעגי־רונג.

ליבעראל קאמיטע רומס
Phone M 6762

ערשט-קלאסיקע
שפייז
קריגט מען ביי
EMPIRE CAFE
227-EIGHTH AVE. E.
CALGARY
Mr. Luey Defoo, Manager

מאדערנע באלויכטונג פיקסטשורס

א סך נייע שיינע דעזיינס צונעפאסט פאר יעדן היינג־פלאץ אדער רום אין אייער היים.
מיר ווילן אייך צופרידנשטעלן
BEARD ELECTRIC CO. LTD.
1st St. West and 8th Ave., Calgary

קאלנארי
דר. ל. ע. דייווים
כיראפראקטאר
234 Alberta Corner
CALGARY ALBERTA
פאר ווייטיקן אין די פלייצעס און רוקן טראבלס וועט איר עס אויסגעפינען צו זיין גוט און געזונט. אויב איר ליידט פון וועל־כער עס אין קראנקהייט טעלעפאנירט צו מיר פאר אינפארמאציע
M 4224 L 2375

DR. L. O. BEAUCHEMIN
פאסט גראדואירט פון מאנטרעאל און שיקאגא.
צוויי יאר ספעציעלער סטודיום אין פארין פראנקרייך.
ספעציאליטעטן
יורינארי, הויט קראנקהייטן, פרויען קראנקהייטן.
Ste. 201-202 Alberta Corner
Phones: Office M2011; House M1765
CALGARY ALBERTA

DRS. MESSENGER & MESSENGER
Chiropractic Offices
CALGARY EDMONTON
קאמפליט עקס-רעי
לאבאראטאריע אין ביידע אפיסעס.
מיר וואלטן געוואלט זעען זיך מיט יעדן מאן, פרוי און קינד וועמעס גזונט איז אונטער נארמאלן צושטאנד. און דערציילן זיי פון די וואונדערבארע רעזולטאטן וואס מיר באקומען אין דעם ווידער־אויס־ביי פונ'ם געזונט דורך כיראפראקטיק רעגולירונגען.
באראטונגען פריי

פראדקין און שומיאטשער
באריסטערס, סאליסיטארס, נאטאריס
611 גרייז עקסטשענדזש בילדינג
אפיס טעלעפאנען:
M 7110 M 7148
רעזידענס טעלעפאן
M 1975
FRADKIN & SHUMIATCHER
Barristers, Solicitors, Etc.
Calgary Alberta

24 שעה צו אייער באדינונג
סיטי 50 סענט טעקסי
יעדער דרייווער א באשיצער, פרובירט אונז אויס איינמאל
M 7766 M 9229
קאנטרי טריפס צו רעדוצירטע רייטס בענף און צוריק $5.00 פאר יעדן
התונות א ספעציאליטעט
הויפט אפיס
206 8th Ave., East

עס "איבערשטיינט" זיי אלע-
CALGARY BEER

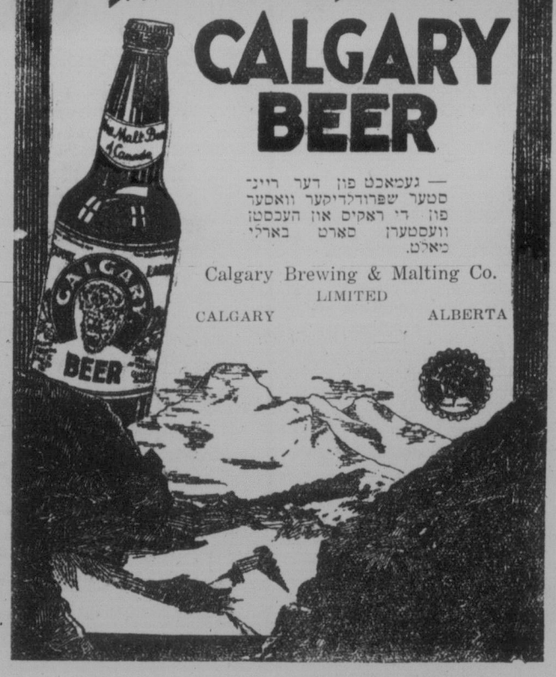

— געמאכט פון דער רייג־סטער שפרודלדיקער וואסער פון די ראקיס און העכסטן וועסטערן סארט בארלי מאלט.
Calgary Brewing & Malting Co.
LIMITED
CALGARY ALBERTA

פוירניטשור מאווינג און סטאָרעדזש
פול קאר דיסטריבוטארן
קארטעדזש איידזשענסיס, סי. פי. און סי. ען. איינגבאנען
קוילן הענדלער
טעלעפאן 93 041
REGINA CARTAGE & STORAGE LIMITED

בלוטיקע טעג

ראמאן פון אידישן לעבן אין דער צייט פון די ערשטע יאָרן פון דער וועלט מלחמה

פון י. נאָרמאן

(פארטזעצונג)

— איך קום ניט צו דעם רעוואלוציע אנער ראנאוויץ. — האט זי גערעדט שטיל, נאר צו דעם געוועזענעם סטודענט ראנאוויץ, וועלכער איז שוין אין בערלין געווען באקאנט אלס קעמפער און שלעגער. דאך וויל איך אייך זאגן: איר מעגט האבן מוט פאר צען מענשן, דעם דאזיקן מאל אויב איר וועט זיך ניט אפטראגן פון דאנען, זייט איר א פארלארענער. מען וויל אייך איינפאך אויסהונגערן.

— אויב איך האב אייך ריכטיג פארשטאנען, גרעפין, ווילן זיי שוין מארגן אנפאנגען די באלאגערונג, דאס הייסט, איך האב נאך א טאג צייט, אום צו צורגרייטן שפייז, איך בין זיכער, אז ווען די באלאגערונג וועט לאנג דויערן, וועלן זיי פארלירן דעם געדולד און דאס אויפגעבן.

— דאס איז אויך מיין האפענונג, — האט די גרעפין געזאגט, — און איצט פארבלייבט געזונט, ראנאוויץ, — איך האב אייך געווארנט.

— איך דאנק אייך פון מיין גאנצן הארצן, גרעפין, און אויב וועט אמאל וויסן, אז איר האט אין מיר א פריינט אין א באשיצער, וועלכער וועט זיך פאר אייך אננעמען אין יעדער געפאר. דאס רייף גיב איך אייך מיין ווארט. גרעפין. איר וועט נאר דארפן איבערלאזן א צעטעלע אונטער דעם רוידן שטיין, אויפן וועג צווישן לאווין און ליווקי. איר וועט מיר איצט דערלויבן אייך צו באגלייטן בין דער וועג וועט ווערן ווייניקער געפערלאך.

ער האט געוואלט זיך זעצן אויף די קאזעלעם פון דעם אוטומאביל לעבן דעם שאפער, דאן האט די גרעפין מיט דער האנט אים א רוף געטאן, ער זאל זיך זעצן לעבן איר אין דער מאשין. זיי האבן דעם נאנצן וועג ווייניק גערעדט, אין וואס זיי האבן גערעדט איז געווען נאר פון דער פארגאנגענהייט. די שיינע אריסטאקראטישע פרוי האט מיט א פארשטיקטן זיפץ דערמאנט אין יענער צייט ווען זי האט זיך מיט אים באגעגנט אלס ער איז נאך געווען א סטודענט.

— עס איז געווען דאמאלסט א שיינע צייט, — האט די גרעפין נעמורמלט, ווער וואלט עס געגלויבט, אז אלעס וועט זיך אזוי ענדערן.

— יא, א שיינע צייט איז דאמאלסט געווען, — האט ראנאוויץ צוגעשטימט,— אין א באשיצער, וועלכער וועט זיך פאר אייך אננעמען אין יעדער געפאר. דאס רייף גיב איך אייך מיין ווארט. איר וועט נאר דארפן איבערלאזן א צעטעלע אונטער דעם רוידן שטיין, אויפן וועג צווישן לאווין און ליווקי. איר וועט מיר איצט דערלויבן אייך צו באגלייטן בין דער וועג וועט ווערן ווייניקער געפערלאך.

ער האט געוואלט זיך זעצן אויף די קאזעלעם פון דעם אוטומאביל לעבן דעם שאפער, דאן האט די גרעפין מיט דער האנט אים א רוף געטאן, ער זאל זיך זעצן לעבן איר אין דער מאשין. זיי האבן דעם נאנצן וועג ווייניק גערעדט, אין וואס זיי האבן גערעדט איז געווען נאר פון דער פארגאנגענהייט. די שיינע אריסטאקראטישע פרוי האט מיט א פארשטיקטן זיפץ דערמאנט אין יענער צייט ווען זי האט זיך מיט אים באגעגנט אלס ער איז נאך געווען א סטודענט.

— עס איז געווען דאמאלסט א שיינע צייט, — האט די גרעפין נעמורמלט, ווער וואלט עס געגלויבט, אז אלעס וועט זיך אזוי ענדערן.

— יא, א שיינע צייט איז דאמאלסט געווען, — האט ראנאוויץ צוגעשטימט,—

שטימט פאר

רעסלי מאָריס

קאנדידאט פון קאמוניסטישער פארטיי אין די פעדעראלע וואלן פאר נאָרט ווייניפעג.

באצייכנט אייער באלאט אזוי:

Leslie Morris | X

קומט צום

מאס-מיטינג

פרייטאג, יולי 25-טן

8.30 אוונט

אין הויף פון

פרייהייט טעמפל

(קארנער סאלטער און פריטשארד)

רעדנער אין אידיש און דער קאנדידאט, לעסלי מאָרים, וועלן אדרעסירן די פארזאמלונג

שטיצט די קאנדידאטן פון דער קאמוניסטישער פארטיי — די איינציקע פארטיי, וועלכע קעמפט פאר די אינטערעסן פון די ארבעטנדיקע מאסן

אין פאל פון רעגן וועט די פארזאמלונג אפגעהאלטן ווערן אין פארמאכטן זאל.

אראנזשירט פון לייבאר ליג ברענטש 4.

ס'איז צייט

פאר אן ענדערונג

גיט קאנאדע א געלעגנהייט

שטימט קאָנסערוואטיוו

דעם 28טן יולי

דערווייל

ראָדזשערס

צו פארטרעטן

סאוט ווייניפעג

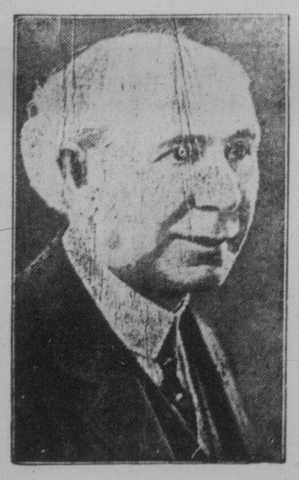

Published by authority of Hon. Chairman, W. Sanford Evans; Chairman, H. B. Shaw; Vice-Chairman, F. M. Bastin, Winnipeg South Conservative Campaign Com.

איך גלויב

פריער פון אלץ

אז די ציקונפט פון קאנאדע קאן בלויז אויפריכטיק פארווירקלאכט ווערן דורך דער נאציאנאלער רעגירונג וועלכע זאל זיין ווישר'דיק און אויפריכטיק צו אלע יענע ארויינקומענדע כוחות פון אפשטאמונג און גלויבן וואס שטעלן צוזאמען לאנג זאם אבער זיכער דאס נייע קאנאדער פאלק.

באצייכנט אייער באלאט אזוי:

James H. Stitt | X

קאנסערוואטיווער קאנדידאט פאר סעלקירק

Inserted by H. A. Edwards Official agent for James H. Stitt Stonewall, Man.

ווער זאָגט "בלויער מאָנטאג"?

וואש טאָג — שווערסטער אין דער וואָך פאר א סך פרויען. איבערהויפט אויב עס זיינען דאָ קינדער.

עס דארף אָבער ניט זיין "בלוי". ווען איר פאנגט אָן צו פילן מיד, מאכט א גלאָז טיי פאר זיך.

דאָס וועט אייך פארלייכטערן!

רעד ראָז טיי

איז "גוטער טיי"

צוויי קוואליטעטן — גרין לייבל און אָרענדזש פיקאָו

איך האב נאָך ניט געהאט פארלאָרן מיין גלויבן אין דער ערלאכקייט און אין דער גערעכטיקייט פון די דייטשן, ווען איך האב דאמאלסט אין דעם אוניווערסיטעט צעשלאָגן ברוין און בלוי דעם אנטיסעמיטישן סטודענטן, האב איך געמיינט אז ער איז נאר אן אויסנאמע, אבער אז די דייטשע רעגירונג און אלגעמיין איז געערבט צו אלעמען, און אויך צו אידן. דער דייטשער זיג אין רוסיש פוילין האט מיך דערשטוינט. די דייטשע מיליטער באהאנדלט די אידן גרויזאם. פארוואס, גרעפין?

גרעפין פאן סעלמא האט ניט געענטפערט. עס האט אויסגעקוקט ווי זי וואלט געפילט אז די קלאנע איז א גערעכטע.

דער אוטומאביל האט אינטערעסאנט זיך אפגעשטעלט אויפ'ן צעשייידונגס וועג.

— דא מוזט איר ארויס, — האט זי געזאגט מיט א שוואכער שטימע פון אינערלאכער אויערעגונג און איידער ראנאוויץ האט געקאנט אויסרעדן א וואָרט האט זי אים שטורמיש אומגעארמט און א קוש געטאן.

אזוי ווי א באטויבטער איז ראנאוויץ איצט געבליבן שטיין אויפ'ן איינזאמען וועג, ווערנד דער אוטומאביל איז שנעל אוועקגעפאָרן.

די גרעפין האט אים נאָך לאנג אנגעקוקט. אין אירע אויגן האבן געגלאנצט טרערן אז זי האט געמורמלט:

— וואס וואָלט פון דעם דאזיקן יונגערמאן געקאנט ווערן, ווען ער וואלט ניט געווען א איד! ער וואלט דערגרייכט צו דער העכסטער שטופע אין דער געזעלשאפט; היינט איז ער אן עקספראָפריאטרעוואלוציאנער, וועמען יערער זשאנדארם מעג טויטן ווי א ווילדע חיה.

דער אוטומאביל איז איצט דורכ דעם דארף אלס פון א וועלדל איז ארויסגעשפרונגען א הויכע און שלאנקע געשטאלט, וועלכע האט לאכנדיק נאכגעקוקט דעם אוטומאביל.

— כא, כא, כא, — שיינע גרעפין, עס האט זיך פארמיר געלוינט אייך נאכצורייטן צו שפיאנירן. איצט ווייס איך ווי אזוי צו געטאן אז דער ראנאוויץ איז געווען אן אמת'ער איד! ער וואלט דערגרייכט צו דער העכסטער שטופע אין דער געזעלשאפט; היינט איז ער אן עקספראָפריאטרעוואלוציאנער, וועמען יערער זשאנדארם מעג טויטן ווי א ווילדע חיה.

דער אוטומאביל איז איצט דורכ דעם דארף אלס פון א וועלדל איז ארויסגעשפרונגען א הויכע און שלאנקע געשטאלט, וועלכע האט לאכנדיק נאכגעקוקט דעם אוטומאביל.

— כא, כא, כא, — שיינע גרעפין, עס האט זיך פארמיר געלוינט אייך נאכצורייטן צו שפיאנירן. איצט ווייס איך ווי אזוי צו געטאן אז דער ראנאוויץ איז געווען א